

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การสร้างแบบจำลองการโปรแกรมเชิงเส้น
เพื่อหาต้นทุนต่ำสุดในการหลอมอลูมิเนียม
: กรณีศึกษา บริษัท ยูไนเต็ค อลูมิเนียม อินดัสตรี จำกัด

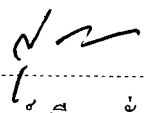
ชื่อและนามสกุล นายปรีชา หล้ากัน

แขนงวิชา บริหารธุรกิจ

สาขาวิชา สาขาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์สุวีณา ตั้งโพธิ์สุวรรณ

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระได้ให้ความเห็นชอบการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์สุวีณา ตั้งโพธิ์สุวรรณ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ชนินทร์ ชุณหพันธรักษ์)

คณะกรรมการบัณฑิตศึกษาประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการอนุมัติให้รับการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตแขนงวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ ประเสริฐศรี)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาวิทยาการจัดการ

วันที่ 4 เดือน มกราคม พ.ศ. 2551

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การสร้างแบบจำลองการโปรแกรมเชิงเส้น
 เพื่อหาต้นทุนต่ำสุดในการหลอมอลูมิเนียม
 : กรณีศึกษา บริษัท ยูไนเต็ค อลูมิเนียม อินคัสตรี จำกัด

ผู้ศึกษา นายปรีชา หล้ากัน ปริญญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
 อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์สุวิณา ตั้งโพธิ์สุวรรณ ปีการศึกษา 2550

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างแบบจำลองโปรแกรมเชิงเส้น ในการหาสัดส่วนของวัตถุดิบในการหลอมอลูมิเนียม โดยศึกษาอลูมิเนียมเกรด A1.6063L, A1.6063M , A1.6063H , A1.6061 ,A1.6082 เพื่อให้ได้ต้นทุนต่ำสุด กรณีศึกษา บริษัท ยูไนเต็ค อลูมิเนียม อินคัสตรี จำกัด

ขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย (1) การศึกษาวัตถุดิบที่ใช้ในการหลอม (2) การศึกษาค่าส่วนผสมทางเคมีที่ลูกค้ากำหนด (3) การศึกษารูปแบบทั่วไปในการคำนวณค่าส่วนผสมทางเคมีของการหลอมอลูมิเนียม (4) การศึกษาโครงสร้างมาตรฐานของการโปรแกรมเชิงเส้น และ (5)สร้างแบบจำลองการโปรแกรมเชิงเส้นในการหลอมอลูมิเนียม ซึ่งประกอบด้วย กำหนดข้อจำกัดต่าง ๆ ในกระบวนการหลอมอลูมิเนียม การตั้งฟังก์ชันวัตถุประสงค์ การสร้างฟังก์ชันข้อจำกัด การแก้สมการเพื่อให้ได้แบบจำลองการโปรแกรมเชิงเส้น และการนำแบบจำลองการโปรแกรมเชิงเส้นดังกล่าวไปประยุกต์หาคำตอบ เพื่อให้ได้ต้นทุนวัตถุดิบต่ำสุด

ผลการวิจัยพบว่า อลูมิเนียมเกรด A1.6063L สามารถลดต้นทุนวัตถุดิบได้ร้อยละ 1.85 , อลูมิเนียมเกรด A1.6063M สามารถลดต้นทุนวัตถุดิบได้ร้อยละ 1.77 , อลูมิเนียมเกรด A1.6063H สามารถลดต้นทุนวัตถุดิบได้ร้อยละ 1.57 , อลูมิเนียมเกรด A1.6061 สามารถลดต้นทุนวัตถุดิบได้ร้อยละ 8.36, อลูมิเนียมเกรด A1.6082 สามารถลดต้นทุนวัตถุดิบได้ร้อยละ 0.22 ต้นทุนวัตถุดิบรวมทั้งหมดที่ลดลงได้คิดเป็น 285,392 บาท

คำสำคัญ แบบจำลองการโปรแกรมเชิงเส้น ต้นทุนต่ำสุด หลอมอลูมิเนียม

กิตติกรรมประกาศ

การทำรายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก
รองศาสตราจารย์สุวีณา ตัง โปธิสุวรรณ แผนกวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมมาธิราช ที่ได้กรุณาติดตามดูแลการทำการศึกษาค้นคว้าวิจัยอิสระอย่างดีเสมอมาตั้งแต่
เริ่มงานศึกษาจนสำเร็จสมบูรณ์ และบริษัทยูไนเต็ดคอมมิวนิเคชันอินดัสตรี จำกัด ที่ได้อนุเคราะห์
ข้อมูลในการโครงการครั้งนี้

ปรีชา หล้ากัน

ตุลาคม 2550

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ณ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมา	1
ประเด็นปัญหาการวิจัย	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
กรอบแนวความคิดการวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	5
ทฤษฎีโปรแกรมเชิงเส้น	5
ทฤษฎีงานหลอมอลูมิเนียม	8
ทฤษฎีการลดต้นทุน	14
กระบวนการหลอมอลูมิเนียมในปัจจุบัน	17
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	18
วัตถุประสงค์ที่ใช้ในการหลอมอลูมิเนียม	18
ค่าส่วนผสมทางเคมีที่ถูกกำหนดโดยลูกค้า	21
รูปแบบทั่วไปในการคำนวณค่าส่วนผสมทางเคมีของการหลอมอลูมิเนียม	23
โครงสร้างมาตรฐานของ โปรแกรมเชิงเส้น	25
สร้างแบบจำลองการ โปรแกรมเชิงเส้นในการหลอมอลูมิเนียม	27
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	29
การสร้างแบบจำลอง โปรแกรมเชิงเส้นในการหลอมอลูมิเนียมเกรด Al.6063L	30
การสร้างแบบจำลอง โปรแกรมเชิงเส้นในการหลอมอลูมิเนียมเกรด Al.6063M	35
การสร้างแบบจำลอง โปรแกรมเชิงเส้นในการหลอมอลูมิเนียมเกรด Al.6063H	40
การสร้างแบบจำลอง โปรแกรมเชิงเส้นในการหลอมอลูมิเนียมเกรด Al.6061	45

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การสร้างแบบจำลองโปรแกรมเชิงเส้นในการหลอมอลูมิเนียมเกรด A1.6082	50
นำคำตอบที่ได้จากโปรแกรม Lindo ไปแทนค่าในวิธีการคำนวณทั่วไป	55
การหาคำตอบ ที่ได้จากการคำนวณทั่วไป	60
นำคำตอบที่ได้จากโปรแกรม Lindo ไปทดลองในกระบวนการหลอม	62
บทที่ 5 สรุปการวิจัย และข้อเสนอแนะ	64
สรุปการวิจัย	64
ข้อเสนอแนะ	66
บรรณานุกรม	67
ภาคผนวก	69
ก. ค่าควบคุมทางเคมีทดลองในกระบวนการหลอม	70
ประวัติผู้ศึกษา	72

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1	การใช้ลูมิเนียมแบ่งตามประเภทของอุตสาหกรรม 1
ตารางที่ 1.2	ปริมาณการใช้ลูมิเนียมแบ่งตามภูมิภาค 2
ตารางที่ 3.1	ราคาและค่าส่วนผสมทางเคมีของวัตถุดิบในการหลอม 22
ตารางที่ 3.2	ค่าส่วนผสมทางเคมีของผลิตภัณฑ์ ที่ถูกค้ำกำหนด 23
ตารางที่ 3.3	ตัวอย่างการคำนวณ โดยใช้รูปแบบทั่วไป 24
ตารางที่ 4.1	ค่าควบคุมส่วนผสมทางเคมีของ A1.6063L 55
ตารางที่ 4.2	น้ำหนักและส่วนผสมทางเคมีของ A1.6063L ที่คำนวณได้จากโปรแกรม Lindo 55
ตารางที่ 4.3	ค่าควบคุมส่วนผสมทางเคมีของ A1.6063M 56
ตารางที่ 4.4	น้ำหนักและส่วนผสมทางเคมีของ A1.6063M ที่คำนวณได้จากโปรแกรม Lindo 56
ตารางที่ 4.5	ค่าควบคุมส่วนผสมทางเคมีของ A1.6063H 57
ตารางที่ 4.6	น้ำหนักและส่วนผสมทางเคมีของ A1.6063H ที่คำนวณได้จากโปรแกรม Lindo 57
ตารางที่ 4.7	ค่าควบคุมส่วนผสมทางเคมีของ A1.6061 58
ตารางที่ 4.8	น้ำหนักและส่วนผสมทางเคมีของ A1.6061 ที่คำนวณได้จากโปรแกรม Lindo 58
ตารางที่ 4.9	ค่าควบคุมส่วนผสมทางเคมีของ A1.6082 59
ตารางที่ 4.10	น้ำหนักและส่วนผสมทางเคมีของ A1.6082 ที่คำนวณได้จากโปรแกรม Lindo 59
ตารางที่ 4.11	น้ำหนักและส่วนผสมทางเคมีของ A1.6063L ที่คำนวณได้จากการคำนวณทั่วไป 60
ตารางที่ 4.12	น้ำหนักและส่วนผสมทางเคมีของ A1.6063M ที่คำนวณได้จากการคำนวณทั่วไป 60
ตารางที่ 4.13	น้ำหนักและส่วนผสมทางเคมีของ A1.6063H ที่คำนวณได้จากการคำนวณทั่วไป 61
ตารางที่ 4.14	น้ำหนักและส่วนผสมทางเคมีของ A1.6061 ที่คำนวณได้จากการคำนวณทั่วไป 61
ตารางที่ 4.15	น้ำหนักและส่วนผสมทางเคมีของ A1.6082 ที่คำนวณได้จากการคำนวณทั่วไป 62
ตารางที่ 4.16	การเปรียบเทียบค่าควบคุมส่วนผสมทางเคมีของ A1.6063L 63
ตารางที่ 5.1	ผลต่างของต้นทุนวัตถุดิบในการหลอมอลูมิเนียมเกรดต่าง ๆ 66

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 ราคาของอลูมิเนียมในการซื้อขายของตลาด London Metal Exchange	2
ภาพที่ 2.1 แบบจำลองอย่างง่ายแสดงการเติบโตของผลึกแบบแตกกิ่งก้าน (dendritic growth) และโครงสร้างของเกรนในโลหะหล่อ	9
ภาพที่ 2.2 เฟสของระบบอลูมิเนียม-ซิลิคอน และโครงสร้างจุลภาคของบริเวณต่างๆ	10
ภาพที่ 2.3 การทำให้ขนาดของซิลิคอนปฐมภูมิละเอียดขึ้นในโลหะผสมซึ่งมีส่วนผสมเป็นไฮเปอร์ยูเทกติก	11
ภาพที่ 2.4 ระบบการผลิตและปฏิบัติการ	15
ภาพที่ 4.1 การนำแบบจำลองการโปรแกรมเชิงเส้น A1.6063L ไปหาคำตอบด้วยโปรแกรม Lindo	31
ภาพที่ 4.2 ผลการหาคำตอบของ A1.6063L ด้วยโปรแกรม Lindo	32
ภาพที่ 4.3 ผลการหาคำตอบของ A1.6063L ด้วยโปรแกรม Lindo (ต่อ)	33
ภาพที่ 4.4 คำตอบของโปรแกรม Lindo ในการแก้สมการของ A1.6063L	34
ภาพที่ 4.5 การนำแบบจำลองการโปรแกรมเชิงเส้น A1.6063M ไปหาคำตอบด้วย โปรแกรม Lindo	36
ภาพที่ 4.6 ผลการหาคำตอบของ A1.6063M ด้วยโปรแกรม Lindo	37
ภาพที่ 4.7 ผลการหาคำตอบของ A1.6063M ด้วยโปรแกรม Lindo (ต่อ)	38
ภาพที่ 4.8 คำตอบของโปรแกรม Lindo ในการแก้สมการของ A1.6063M	39
ภาพที่ 4.9 การนำแบบจำลองการโปรแกรมเชิงเส้น A1.6063H ไปหาคำตอบด้วย โปรแกรม Lindo	41
ภาพที่ 4.10 ผลการหาคำตอบของ A1.6063H ด้วยโปรแกรม Lindo	42
ภาพที่ 4.11 ผลการหาคำตอบของ A1.6063H ด้วยโปรแกรม Lindo (ต่อ)	43
ภาพที่ 4.12 คำตอบของโปรแกรม Lindo ในการแก้สมการของ A1.6063H	44
ภาพที่ 4.13 การนำแบบจำลองการโปรแกรมเชิงเส้น A1.6061 ไปหาคำตอบด้วย โปรแกรม Lindo	46
ภาพที่ 4.14 ผลการหาคำตอบของ A1.6061 ด้วยโปรแกรม Lindo	47
ภาพที่ 4.15 ผลการหาคำตอบของ A1.6061 ด้วยโปรแกรม Lindo (ต่อ)	48
ภาพที่ 4.16 คำตอบของโปรแกรม Lindo ในการแก้สมการของ A1.6061	49

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ 4.17 การนำแบบจำลองการโปรแกรมเชิงเส้น A1.6082 ไปหาคำตอบด้วย โปรแกรม Lindo	51
ภาพที่ 4.18 ผลการหาคำตอบของ A1.6082 ด้วยโปรแกรม Lindo	52
ภาพที่ 4.19 ผลการหาคำตอบของ A1.6082 ด้วยโปรแกรม Lindo (ต่อ)	53
ภาพที่ 4.20 คำตอบของโปรแกรม Lindo ในการแก้สมการของ A1.6082	54

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมา

บริษัท ยูไนเต็ค อลูมิเนียม อินดัสตรี จำกัด ตั้งอยู่เลขที่ 107 ม.3 ตำบลหนองโพรง อำเภอสรีมหาโพธิ จังหวัดปราจีนบุรี ประกอบกิจการเกี่ยวกับการหลอมอลูมิเนียม รีดอลูมิเนียม เส้นหน้าตัด ชุบและพ่นสีอลูมิเนียมเส้นหน้าตัด โดยมีคุณกำพล พิณีจโสภณพรหม เป็นกรรมการผู้จัดการ มีเงินทุนจดทะเบียน 700 ล้านบาท เปิดดำเนินการเมื่อ เดือนกรกฎาคม 2539 โดยมีลูกค้าทั้งในและต่างประเทศ

ในช่วงเวลาที่ผ่านมามาจนถึงปัจจุบัน อลูมิเนียมได้เข้ามามีบทบาทสำคัญต่ออุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ ในรูปแบบผลิตภัณฑ์หลากหลายชนิด เช่น ภาชนะเครื่องครัว กระจัง สายไฟ ส่วนประกอบของเครื่องบินและรถยนต์ โครงสร้างบ้าน ดังแสดงในตารางที่ 1.1 นอกจากนี้ อลูมิเนียมยังเข้ามามีบทบาทแทนไม้อีกด้วย ความต้องการการใช้อลูมิเนียมของแต่ละภูมิภาคจึงมีมากขึ้น ดังแสดงในตารางที่ 2.2 ดังนั้นทางบริษัท ยูไนเต็ค อลูมิเนียม อินดัสตรี จำกัด จึงได้ก่อตั้งโครงการโรงหลอมอลูมิเนียมอัลลอยด์ (Aluminum Alloy) ขึ้น เพื่อผลิตอัลลอยด์ทดแทนการนำเข้าจากต่างประเทศ และใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตอลูมิเนียมเส้นหน้าตัดของบริษัทเอง

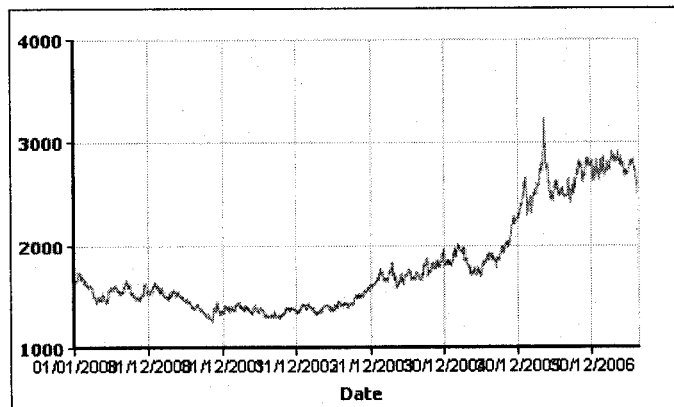
ตารางที่ 1.1 การใช้อลูมิเนียมแบ่งตามประเภทของอุตสาหกรรม

ประเภทอุตสาหกรรม	ร้อยละ
การขนส่ง	26
บรรจุภัณฑ์	22
การก่อสร้าง	22
เครื่องจักรกล	8
ไฟฟ้า-อิเล็กทรอนิกส์	8
อุปโภค-บริโภค	7
อื่น ๆ	7
รวม	100

ตารางที่ 1.2 ปริมาณการใช้ลูมิเนียมแบ่งตามภูมิภาค

ภูมิภาค	ร้อยละ
อเมริกา	29
เอเชีย	24
ยุโรป	33
หมู่เกาะ แปซิฟิก	9
แอฟริกา	5
รวม	100

ในกระบวนการหลอมลูมิเนียมนั้นจำเป็นจะใช้ลูมิเนียมบริสุทธิ์ 99.7% เป็น วัตถุดิบหลักผสมกับวัตถุดิบประเภทอัลลอยด์ต่าง ๆ เพื่อให้ได้ค่าส่วนผสมทางเคมี ตามที่ลูกค้ากำหนด แต่เนื่องจากในช่วงปี ค.ศ. 2000 ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกมีแนวโน้มสูงขึ้น ทำให้ราคาอลูมิเนียมมีราคาสูงขึ้นตามตลาดโลกดังแสดงในกราฟที่ 1.1 ทางบริษัทฯ จึงมีนโยบายลดการใช้ลูมิเนียม 99.7% เพื่อลดต้นทุนการใช้วัตถุดิบ แต่ยังคงรักษาคุณภาพและมาตรฐานของผลิตภัณฑ์

ภาพที่ 1.1 ราคาอลูมิเนียมในการซื้อขายของตลาด London Metal Exchange

ปัจจุบัน ในกระบวนการหลอมอลูมิเนียมของทางบริษัทฯ จะใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการหาอัตราการผลิตวัตถุดิบ เพื่อให้ได้ค่าส่วนผสมทางเคมีตรงตามต้องการของลูกค้า แต่ในกระบวนการผลิต ต้นทุนวัตถุดิบที่เกิดขึ้นกลับมีแนวโน้มสูงขึ้นไปด้วย ประกอบกับการที่ผู้วิจัยได้เห็นการประยุกต์แบบจำลองโปรแกรมเชิงเส้น ในการหาต้นทุนต่ำสุดใช้ได้ผลกับการผสมสูตรอาหาร โดยการผสมสูตรอาหารเพื่อหาต้นทุนต่ำสุดนั้น มีลักษณะคล้ายกับการหาค่าส่วนผสมทางเคมีในกระบวนการหลอมอลูมิเนียม

จากความสำคัญดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษา การสร้างแบบจำลองการโปรแกรมเชิงเส้นเพื่อหาดัชนีต้นทุนต่ำสุด ในการหลอมอลูมิเนียม กรณีศึกษา บริษัทยูไนเต็ด อลูมิเนียม อินดัสตรี จำกัด เพื่อให้ได้ต้นทุนวัตถุดิบที่แท้จริง อันจะเป็นประโยชน์ต่อการแข่งขันของธุรกิจต่อไป

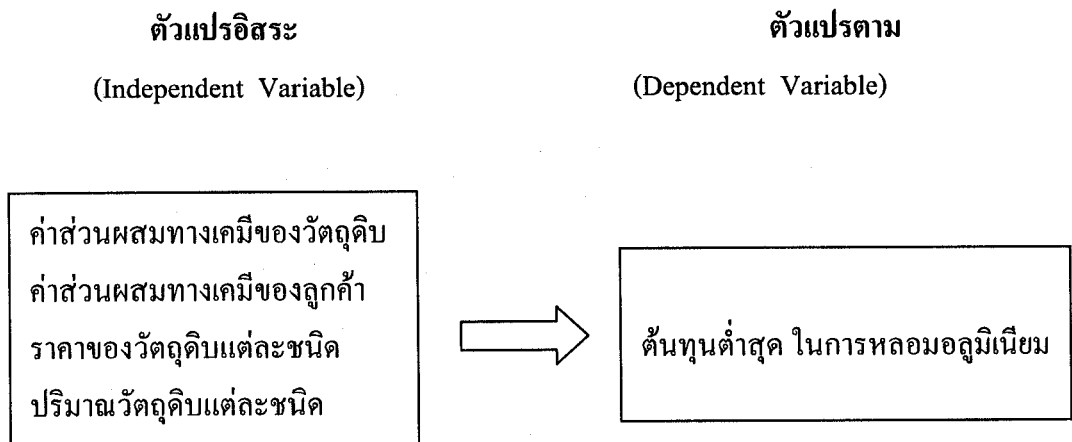
2. ประเด็นปัญหาการวิจัย

1. เพื่อสร้างต้นแบบจำลองการโปรแกรมเชิงเส้น เพื่อหาอัตราส่วนผสมของวัตถุดิบในการหลอม โดยให้ได้ค่าส่วนผสมทางเคมีตามที่ลูกค้ากำหนด เพื่อให้ดัชนีในกระบวนการหลอมต่ำสุด กรณีศึกษา บริษัท ยูไนเต็ด อลูมิเนียม อินดัสตรี จำกัด
2. เปรียบเทียบผลสำเร็จของดัชนี ในการผสมวัตถุดิบในการหลอม ระหว่างการผสมวัตถุดิบวิธีปัจจุบันของบริษัท ๆ กับการใช้แบบจำลองการโปรแกรมเชิงเส้น กรณีศึกษา บริษัท ยูไนเต็ด อลูมิเนียม อินดัสตรี จำกัด

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อสร้างแบบจำลองโปรแกรมเชิงเส้น ในการหาสัดส่วนของวัตถุดิบในการหลอมอลูมิเนียม (อลูมิเนียมเกรด Al 6061 ,Al 6063L, Al 6063M , Al 6063H , Al 6082) เพื่อให้ได้ต้นทุนต่ำสุด กรณีศึกษา บริษัท ยูไนเต็ด อลูมิเนียม อินดัสตรี จำกัด

4. กรอบแนวคิดการวิจัย

5. ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร ศึกษาขั้นตอนการผสมวัตถุดิบเพื่อให้ได้ค่าส่วนผสมทางเคมี (Si, Fe,Cu, Mn, Mg, Zn และTi) ตามที่ลูกค้ากำหนด (อลูมิเนียมเกรดA1.6063L, A1.6063M , A1.6063H, A1.6061, A1.6082) จากผลการวิเคราะห์ค่าส่วนผสมของ บริษัทยูไนเต็ด อลูมิเนียม อินดัสตรี จำกัด

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา สร้างแบบจำลองการโปรแกรมเชิงเส้นเพื่อหาต้นทุนวัตถุดิบต่ำสุด ในการการผสมวัตถุดิบในกระบวนการหลอมอลูมิเนียม กรณีศึกษา บริษัท ยูไนเต็ด อลูมิเนียม อินดัสตรี จำกัด

3. นำคำตอบที่ได้จากการสร้างแบบจำลองการโปรแกรมเชิงเส้น (เฉพาะ A1.6063L) มาทำการทดลองหลอมในกระบวนการหลอมจริง เพื่อเปรียบเทียบค่าส่วนผสมทางเคมีกับค่ามาตรฐาน ที่ลูกค้ากำหนด

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ต้นทุนวัตถุดิบมาตรฐานของผลิตภัณฑ์เพื่อใช้ในการคำนวณต้นทุนรวมของผลิตภัณฑ์
2. ได้สัดส่วนการผสมวัตถุดิบ ที่ทำให้ต้นทุนในการหลอมอลูมิเนียมต่ำสุด
3. เสนอแนะนำผลการวิจัยต่อผู้บริหาร เพื่อประยุกต์ใช้ในการหลอมอลูมิเนียม

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

1. ทฤษฎีการโปรแกรมเชิงเส้น

1.1 ความเป็นมาของการโปรแกรมเชิงเส้น

(อุดมศักดิ์ ศิลปะชาวงศ์ :2545) ต้นกำเนิดของการโปรแกรมเชิงคณิตศาสตร์ (mathematical programming) มีมาแต่ยาวนานแล้วในยุคที่มีการพัฒนาทฤษฎีสมการเชิงเส้นและที่ไม่เชิงเส้น จนกระทั่งถึงในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 จอร์จบี แคนท์ลิก (George B.Dantzig) เป็นคนแรกที่นำเทคนิคการโปรแกรมเชิงเส้นมาใช้ในการแก้ปัญหาการขนส่งอาวุธยุทธโปกรณ์ของกองทัพอากาศสหรัฐอเมริกา ในช่วงเวลานั้นก็มีนักวิจัยอีก 3 ท่าน ที่ศึกษาในเรื่องเดียวกันนี้คือ เจวอน นั้วแมนน์ (J. Von Neumann) แอล เซอร์วิคส์ (L. Hurwicz) และ ที ซี คูปแมนส์ (T.C. Koopmans) ในสมัยนั้นเรียกเทคนิคการโปรแกรมเชิงเส้นว่า การโปรแกรมของกิจกรรมที่เป็นอิสระต่อกันภายใต้โครงสร้างแบบเชิงเส้น (programming of independent activities in a linear structure) แต่ต่อมาเรียกย่อ ๆ ว่าการโปรแกรมเชิงเส้น (linear programming) หลังสงครามสิ้นสุดลง นักวิชาการหลายท่านได้ร่วมกับแคนท์ลิก ในการพัฒนาเทคนิคการโปรแกรมเชิงเส้นต่อไป ในปี ค.ศ.1947 แคนท์ลิก ได้ตีพิมพ์งานเขียนเกี่ยวกับปัญหาการโปรแกรมเชิงเส้นโดยวิธีซิมเพล็กซ์ (simplex method) ในสมัยแรก ๆ การประยุกต์ใช้เทคนิคการโปรแกรมเชิงเส้นมักจะเกี่ยวข้องกับปัญหาการขนส่ง การจัดหาอาวุธยุทธโปกรณ์ของทางทหาร จนกระทั่ง วาสลีลี ลีออนเทียฟ (Wassily Leontief) ได้คิดค้นตารางปัจจัย-ผลผลิต (input-output table) ซึ่งเป็นพื้นฐานของการนำเทคนิคการโปรแกรมเชิงเส้นไปใช้วิเคราะห์ปัญหาทางเศรษฐศาสตร์และธุรกิจหลังปี ค.ศ.1947 นักวิจัยที่มีชื่อเสียง เช่น เอ ชาร์นส์ (A.Charnes,) ดับเบิลยู คูเปอร์ (W. W. Cooper), เอ เฮนเดอร์สัน (A. Henderson) และดับเบิลยู ออร์ชาร์ด - เฮย์ (W.Orchard - Hays) ได้ร่วมกับแคนท์ลิกในการศึกษาค้นคว้าการประยุกต์ใช้การโปรแกรมเชิงเส้นในปัญหาต่าง ๆ จนกระทั่งในสมัยปัจจุบันการโปรแกรมเชิงเส้นจึงเป็นที่นิยมกันแพร่หลายทั้งในภาครัฐและเอกชน และที่สำคัญได้มีการนำเทคนิคดังกล่าวมาใช้ในการบริหารจัดการธุรกิจ

1.2 ลักษณะปัญหาของการโปรแกรมเชิงเส้น

(อุดมศักดิ์ ศิลปะชาวงศ์ : 2545) การโปรแกรมเชิงเส้น (linear programming) เป็นวิธีการทางคณิตศาสตร์ที่นำมาใช้ในวงการธุรกิจอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน ถือเป็นเทคนิคทางคณิตศาสตร์ที่มีความสำคัญมากเทคนิคหนึ่ง การโปรแกรมเชิงเส้นเป็นวิธีการทางคณิตศาสตร์ที่มีความสำคัญมากเทคนิคหนึ่งการโปรแกรมเชิงเส้นเป็นวิธีการทางคณิตศาสตร์สำหรับแก้ปัญหาการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดนั้นหมายถึง แรงงาน วัตถุดิบ เครื่องจักร เวลา เงินทุน และสิ่งอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการผลิตหรือการให้บริการ ส่วนประโยชน์สูงสุดอาจจะวัดได้ในรูปของผลตอบแทนหรือต้นทุน เช่น กำไรสูงสุดหรือต้นทุนต่ำสุด การโปรแกรมเชิงเส้นสามารถใช้แก้ปัญหาการจัดสรรทรัพยากรให้แก่กิจกรรมซึ่งต้องการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ อย่างจำกัด เช่น

การหาส่วนผสมของสูตรอาหารสัตว์ การจัดสรรกำลังคน การจัดสรรปริมาณเชื้อเพลิงแก่เครื่องบิน การเลือกเส้นทางการขนส่ง การเลือกทำเลที่ตั้งของโรงงาน การจัดสรรงบประมาณด้านการตลาดและปัญหาต่าง ๆ อีกมากมาย

คำว่าโปรแกรม (programming) หมายถึง การวางแผน คำว่าเชิงเส้น (linear) หมายถึง ความสัมพันธ์ของตัวแปรตั้งแต่สองตัวขึ้นไป มีความสัมพันธ์ในลักษณะที่มีอัตราส่วนคงที่ เช่น ให้ $y = f(x)$ เป็นสมการเชิงเส้น เมื่อค่าของ x เปลี่ยนแปลงจะทำให้ค่าของ y เปลี่ยนไปในอัตราส่วนคงที่ ดังนั้นการโปรแกรมเชิงเส้น หมายถึง การวางแผนโดยการใช้เทคนิคทางคณิตศาสตร์ สำหรับระบบที่มีคุณสมบัติเชิงเส้นเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่เหมาะสมที่สุด (optimal solution) ในการศึกษาการโปรแกรมเชิงเส้น สิ่งสำคัญที่ควรจะต้องกล่าวถึงก่อนที่จะศึกษาในรายละเอียดต่อไปคือเงื่อนไขสำหรับการโปรแกรมเชิงเส้น ตัวแบบโปรแกรมเชิงเส้น การสร้างตัวแบบการโปรแกรมเชิงเส้น และวิธีการแก้ปัญหาการโปรแกรมเชิงเส้น

1.3 การประยุกต์ใช้โปรแกรมเชิงเส้น

(ประกอบ จิริกิติ : 2543) การประยุกต์ใช้การโปรแกรมเชิงเส้น ได้แก่

1.3.1 ปัญหาการผลิต (product mix problem) เป็นการพิจารณาหาปริมาณสินค้าแต่ละประเภทที่ควรจะทำการผลิต เพื่อที่จะให้การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ไม่ว่าจะเป็น เครื่องจักร วัตถุดิบ แรงงาน นั้นเป็นไปอย่างเหมาะสม เพื่อที่จะได้ผลตอบแทนสูงสุด

1.3.2 ปัญหาการผสมสาร (blending problem) เป็นการพิจารณาหาปริมาณสารหรือวัตถุดิบชนิดต่าง ๆ ที่จะนำมาผสมกันหรือนำมาใช้ในการผลิตสินค้าประเภทต่าง ๆ ตามคุณสมบัติที่ได้กำหนดไว้ เพื่อที่จะได้มีค่าใช้จ่ายต่ำสุด

1.3.3 ปัญหาการขนส่ง(transportation problem) เป็นการพิจารณาหาปริมาณสินค้าที่จะทำการขนส่งจากแหล่งผลิตสินค้าไปยังผู้บริโภคหรือจุดหมายปลายทาง เพื่อให้ค่าใช้จ่ายในการขนส่งที่ต่ำที่สุด หรือส่งสินค้าถึงจุดหมายปลายทางเร็วที่สุด

1.3.4 ปัญหาการมอบหมายงาน(assignment problem) เป็นการพิจารณาการมอบหมายงานที่จะต้องทำให้กับบุคลากรหรือเครื่องจักร เพื่อให้งานที่ได้รับการมอบหมายแล้วเสร็จในเวลาเร็วที่สุด หรือเสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด

1.3.5 ปัญหาการลงทุน (investment project selection) เป็นการพิจารณาจัดสรรเงินลงทุนในโครงการทุนต่าง ๆ เพื่อให้ได้รับผลตอบแทนสูงสุด

1.3.6 ปัญหาการเลือกสื่อโฆษณา (media selection) เป็นการพิจารณาเลือกสื่อโฆษณาชนิดต่าง ๆ เพื่อให้ข้อมูลหรือข่าวสารที่ต้องการเผยแพร่ออกสู่เป้าหมายเป็นจำนวนมากที่สุด หรือโดยเสียค่าใช้จ่ายในการโฆษณาน้อยที่สุด

1.3.7 ปัญหาการตัดกระดาษ(trim loss problem) เป็นการพิจารณารูปแบบหรือวิธีการตัดกระดาษ (หรือสินค้าอื่น ๆ ที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกัน เช่น การตัดผ้า การตัดแผ่นเหล็ก) เพื่อที่จะหารูปแบบการตัดกระดาษขนาดมาตรฐานที่มีอยู่ออกเป็นขนาด และปริมาณต่าง ๆ ตามความต้องการ เพื่อที่จะให้มีเศษ (ส่วนที่ใช้ประโยชน์ต่อไปไม่ได้) น้อยที่สุด

1.3.8 ปัญหาทางด้านการทหาร เป็นการโปรแกรมเชิงเส้นมาใช้ในการพิจารณาวางแผนการส่งกำลังบำรุง การเลือกกำหนดจำนวนอาวุธยุทโธปกรณ์ การกำหนดยุทธศาสตร์ ฯลฯ

1.4 วิธีการแก้ปัญหาการโปรแกรมเชิงเส้น

(อุดมศักดิ์ ศิลปะชาวงศ์ :2545) การแก้ปัญหาการโปรแกรมเชิงเส้นนั้น สามารถแบ่งเป็นขั้นตอนหลัก ๆ ได้ 2 ขั้นตอน คือการสร้างตัวแบบ (model formulation) และการหาคำตอบจากตัวแบบจากตัวแบบการโปรแกรมเชิงเส้นมีหลายวิธีคือ

- วิธีพีชคณิต
- วิธีกราฟ
- วิธีซิมเพล็กซ์
- การใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

1.5 การวิเคราะห์ผลด้วยโปรแกรม LINDO

(อุดมศักดิ์ ศิลปะชาวงศ์ :2545) การใช้งานโปรแกรม LINDO

ปัญหาที่เกิดขึ้นในโลกแห่งความเป็นจริง จำนวนตัวแปร และจำนวนฟังก์ชันข้อจำกัด อาจที่จำนวนมาก วิธีการคำนวณที่เรียกว่า วิธีซิมเพล็กซ์เป็นวิธีที่สามารถแก้ปัญหาการโปรแกรม

เชิงเส้นที่มีขนาดใหญ่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และการคำนวณด้วยวิธีซิมเพล็กซ์อาจใช้วิธีคำนวณด้วยมือ หรือใช้คอมพิวเตอร์ก็ได้ ในเรื่องจะกล่าวถึงรายละเอียดของการโปรแกรมเชิงเส้นด้วยโปรแกรม LINDO

LINDO ย่อมาจาก Linear Interactive Discrete Optimizer เป็นโปรแกรมที่ถูกพัฒนาขึ้นมาโดยมีเป้าหมายหลักเพื่อให้ผู้ใช้สามารถป้อนข้อมูลในลักษณะเดียวกันกับตัวแบบการโปรแกรมเชิงเส้นที่สร้างขึ้นได้ทันที การคำนวณหาคำตอบทำได้รวดเร็ว

การใช้โปรแกรม LINDO มีข้อจำกัดดังนี้

1. ใช้แก้ปัญหาด้านการโปรแกรมเชิงเส้น
2. จำนวนตัวแปรของปัญหาได้สูงสุด 119 ตัวแปร
3. จำนวนฟังก์ชันข้อจำกัด มีได้สูงสุด 58 ฟังก์ชัน
4. ชื่อของตัวแปร ต้องขึ้นต้นด้วยอักษร ตามด้วยตัวเลขหรือตัวอักษรก็ได้มีความยาวไม่เกิน 8 ตัวอักษร

2. ทฤษฎีงานหลอมอลูมิเนียม

2.1 บทนำเบื้องต้นสำหรับอลูมิเนียมผสมหรับงานหล่อ

(บัญชา ธนบุญสมบัติ : 2545) สมบัติของอลูมิเนียมที่สำคัญที่มีผลต่อการใช้งานของอลูมิเนียมในทางอุตสาหกรรม คือ น้ำหนักเบา ทนต่อการกัดกร่อนได้ดี และสามารถตกแต่งผิวสำเร็จได้สวยงามมีลักษณะหลากหลาย ความหนาแน่นสัมพัทธ์ของอลูมิเนียมประมาณหนึ่งในสามของเหล็กกล้าหรือโลหะผสมทองแดง ด้วยการเจือโลหะอื่นผสมอลูมิเนียม และกรรมวิธีทางความร้อน จะทำให้ได้โลหะผสมที่มีความแข็งแรงเทียบเท่าหรือมากกว่าเหล็ก (น้ำหนักต่อน้ำหนัก)

ข้อเสียอย่างหนึ่งของโลหะผสมอลูมิเนียม คือ ความพรุนเนื่องจากระหว่างการหลอมมีแก๊สละลายอยู่ เช่น แก๊สไฮโดรเจนอาจละลายได้ในปริมาณหนึ่งที่อุณหภูมิของการหลอม แก๊สนี้ อาจอยู่ในบรรยากาศของเตาหลอม แต่เมื่อโลหะแข็งตัว ความสามารถในการละลายได้ของแก๊สไฮโดรเจนในโลหะอลูมิเนียมจะลดลงเกือบเป็นศูนย์ ทำให้เกิดฟองอากาศขึ้นในเนื้อโลหะไม่สามารถออกไปได้ อันเป็นสาเหตุของการเกิดรูพรุน

โลหะอลูมิเนียมผสมสำหรับงานหล่อพัฒนามาจากระบบยูเทคติกของระบบ 2 ธาตุ เช่น อลูมิเนียม-ซิลิคอน (Al-Si) อลูมิเนียม-ทองแดง (Al-Cu) และอลูมิเนียม-แมกนีเซียม (Al-Mg) อย่างไรก็ตาม โลหะที่ใช้งานส่วนใหญ่มักจะพัฒนามาจากระบบอลูมิเนียม-ซิลิคอน โดยการเติมธาตุแมกนีเซียม (Mg) และ / หรือทองแดง (Cu) ทำให้โลหะเหล่านี้สามารถชุบแข็งได้ด้วยกระบวนการตกตะกอนเพื่อเพิ่มความแข็ง (precipitation hardening heat treatment) การเพิ่มธาตุผสม

บางอย่าง (เช่น Ni ,Cr , และ Mn) ยังทำให้โลหะผสมแข็งเพิ่มขึ้นโดยกลไกการเพิ่มความแข็งด้วยการทำให้เป็นสารละลายของแข็ง (solid solution hardening) และยังช่วยปรับปรุงความแข็งแรงในการใช้งานที่อุณหภูมิสูง (hot strength)

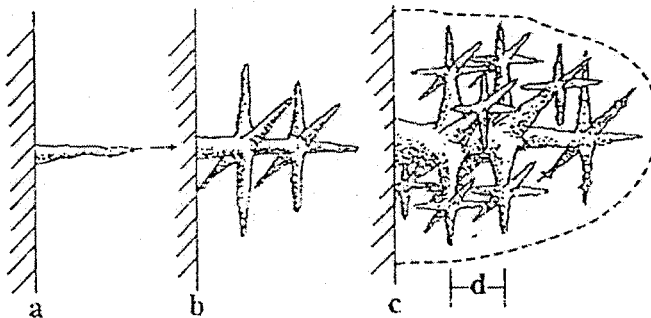
ชนิดของอลูมิเนียมผสม (alloy type) ที่ใช้ทั่วไปมี 3 แบบหลัก ๆ ได้แก่

- โลหะผสมไฮโปยูเทคติก (hypo eutectic alloys) เช่น LM4 , LM25
- โลหะผสมใกล้ยูเทคติก (near eutectic alloys) เช่น LM6 , LM2
- โลหะผสมไฮเปอร์ยูเทคติก (hyper eutectic alloys) เช่น LM28

2.2 การควบคุมโครงสร้างจุลภาค

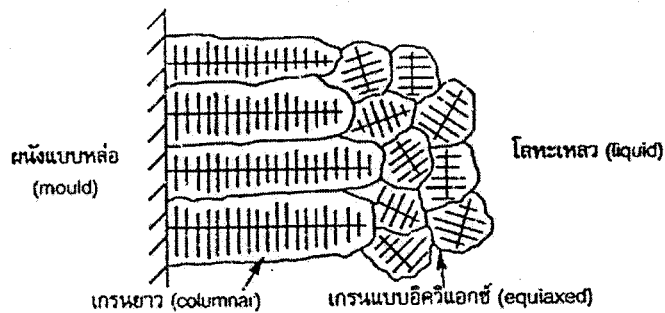
(บัญชา รัตนบุญสมบัติ : 2545) ปัจจัยซึ่งควบคุมสมบัติของอลูมิเนียมผสมไฮโปยูเทคติก มี 2 ประการหลักคือ

1. ขนาดและรูปร่างของเกรน (grain size and shape)
2. ช่วงห่างระหว่างแขนเดนไดรต์ทุติยภูมิ (secondary dendrite arm spacing: das)
ลักษณะเหล่านี้แสดงในภาพที่ 2.1

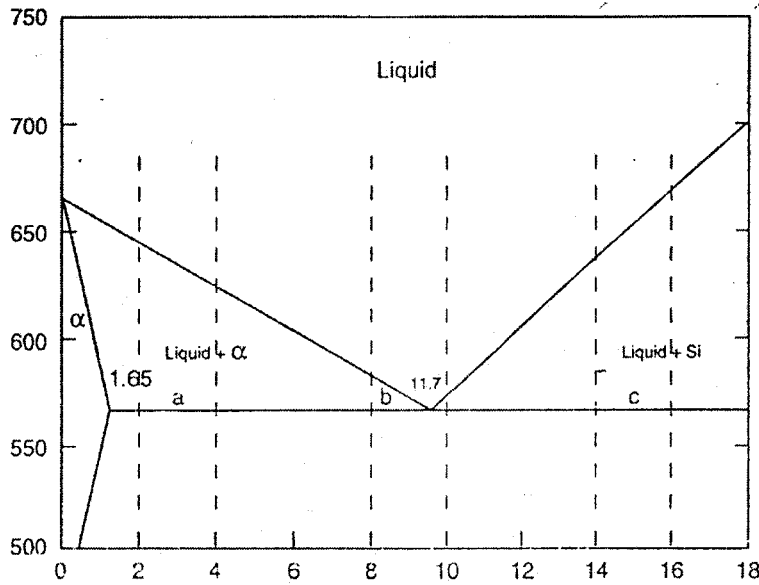

ขั้นตอนการโตของเดนไดรต์

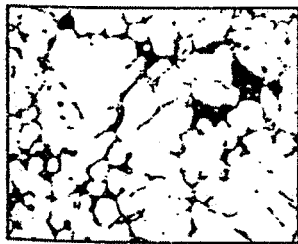
a) แขนเดนไดรต์ขั้นปฐมภูมิ	b) แขนเดนไดรต์ขั้นทุติยภูมิเกิดขึ้นจากด้านข้าง
c) แตกกิ่งก้านมากมาย	d) ระยะระหว่างแขนเดนไดรต์ขั้นที่สองหรือทุติยภูมิ, das

ภาพที่ 2.1 แบบจำลองอย่างง่ายแสดงการเติบโตของผลึกแบบแตกกิ่งก้าน (dendritic growth) และโครงสร้างของเกรนในโลหะหล่อ

ปริมาณซิลิคอน (wt %)
Aluminium-silicon equilibrium diagram

a) ไฮโปยูเทกติก

b) โกลักับยูเทกติก

c) ไฮเปอร์ยูเทกติก

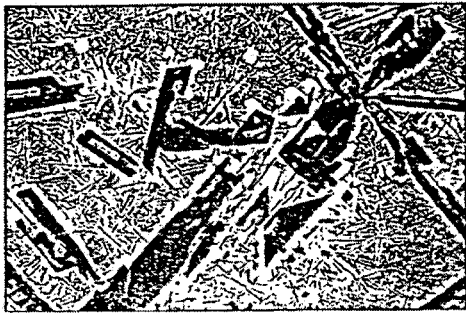
ภาพที่ 2.2 เฟสของระบบอลูมิเนียม-ซิลิคอน และโครงสร้างจุลภาคของบริเวณต่าง ๆ

2.2.1 โลหะผสมไฮโปยูเทกติก (hypo eutectic alloys) โลหะไฮโปยูเทกติก 2 ชาติของ Al-Si alloy ไม่เป็นที่นิยมใช้กันมากนักเนื่องจากข้อจำกัดด้านสมบัติทางกล ดังนั้น อลูมิเนียมไฮโปยูเทกติกมักได้รับการผสมทองแดง และ/หรือ แมกนีเซียม (เช่น LM4, 16, 25, 27) เพื่อให้สามารถเพิ่มความแข็งแรงได้ด้วยวิธีการตกตะกอนเพิ่มความแข็ง (precipitation hardening) โครงสร้างจุลภาคของอลูมิเนียมผสมชนิด Al-5%Si จะประกอบด้วยเดนไดรต์ของอลูมิเนียมและยูเทกติกซิลิคอนที่แยกตัวออกมาอยู่ระหว่างเดนไดรต์ (interdendritic "divfriced" eutectic Si) และจะเห็นโพรงหดตัว (shrinkage pore) กระจายอยู่บ้าง เนื่องจากโลหะผสมไฮโปยูเทกติกมีช่วงการแข็งตัวกว้าง (wide freezing range)

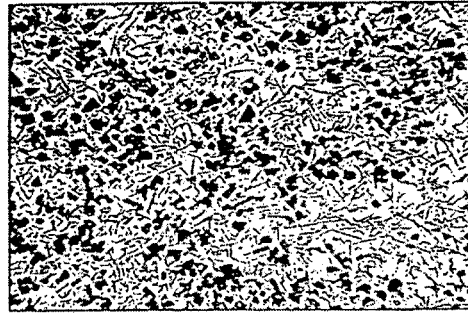
2.2.2 โลหะผสมใกล้ยูเทคติก (near eutectic alloys) เช่น LM6 , LM2 โลหะผสมใกล้ยูเทคติก Al-Si สามารถใช้ได้โดยตรงในลักษณะของโลหะผสมที่อบชุบเพื่อเพิ่มความแข็งแรงไม่ได้ (non-heat-treatable alloy) เช่น LM6 และ LM20 หรือสามารถผสมธาตุทองแดงและ/หรือ แมกนีเซียม หรืออื่น ๆ เพื่อให้สามารถเกิดการตกตะกอนเพื่อเพิ่มความแข็งแรง (precipitation hardening) เช่น LM9 และ LM13 อลูมิเนียมผสมพวกนี้จะไหลตัวในสภาพเหลวได้ดีมาก ใช้งานได้หลากหลายและสามารถผลิตได้มากแบบ ทั้งหล่อในแบบหล่อทรายและหล่อโดยใช้แม่พิมพ์โลหะ ส่วน LM6 และ LM20 จะใช้ในการผลิตแบบใช้แม่พิมพ์โลหะ (diecasting alloy) มากกว่า LM2 และ LM24 เมื่อต้องการความทนต่อการกัดกร่อน โลหะซึ่งมีส่วนผสมของทองแดงต่ำ เช่น อลูมิเนียมเกรด LM6 และ LM20 จะทนต่อการกัดกร่อนได้ดีกว่า ทำให้สามารถใช้เป็นชิ้นงานหล่อสำหรับเรือเดินทะเล ขี้อต่อยานพาหนะ ปลูกกันน้ำ (water jacket) ตัวถัง (cades) และโคมไฟตามถนน เป็นต้น

2.2.3 โลหะผสมไฮเปอร์ยูเทคติก (hyper eutectic alloys)

อลูมิเนียมผสมชนิดไฮเปอร์ยูเทคติก (hyper eutectic alloys) จะใช้งานในสถานะที่ต้องการการขยายตัวจากความร้อนต่ำและในขณะเดียวกันทนการเสียดสีได้ดี เช่น ลูกสูบ (piston) ในเครื่องยนต์สันดาปภายใน (internal combustion engine) ซึ่งใช้ได้โดยไม่ต้องมีปลอกสูบเหล็ก (iron cylinder liners) ได้แก่ LM30 อลูมิเนียมผสมไฮเปอร์ยูเทคติกเหล่านี้ต้องเติมฟอสฟอรัส (P) เพื่อให้เฟสซิลิคอนปฐมภูมิ (primary Si) มีขนาดเล็กละเอียดดังแสดงในภาพ 2.3

Hypereutectic Al-Si alloy.

Refined hypereutectic Al-Si alloy.

ภาพที่ 2.3 การทำให้ขนาดของซิลิคอนปฐมภูมิละเอียดขึ้นในโลหะผสมซึ่งมีส่วนผสมเป็นไฮเปอร์ยูเทคติก

2.3 คุณสมบัติของธาตุในการหลอมอลูมิเนียม

(บัญชี ธนบุญสมบัติ : 2545) ธาตุต่างๆ ที่เป็นส่วนประกอบอยู่ในอลูมิเนียมผสมจะอยู่ใน 2 ลักษณะใหญ่ๆ ได้แก่ 1.) ละลายอยู่ในเนื้ออลูมิเนียมเกิดเป็นระบบสารละลายของแข็ง 2.) รวมตัวกับธาตุอื่นเป็นสารประกอบ (เช่น แมกนีเซียม รวมกับ ซิลิคอนเป็น Mg_2Si เป็นต้น) หรือแยกตัวออกมา ถ้าหากมีความสามารถในการละลายต่ำ (เช่น ซิลิคอน) ในกรณีแรก ธาตุที่ละลายอยู่ในเนื้อของอลูมิเนียมจะมีผลต่อสมบัติต่างๆ ของโลหะเฉพาะความต้านทานทางไฟฟ้าความแข็งแรงของเนื้อโลหะในการกัดกร่อนในกรณีที่สองถ้าอนุภาคของเฟสหนึ่ง ๆ มีขนาดใหญ่พอสมควร (ใหญ่กว่า 1 ไมครอน) เราอาจจะสังเกตอนุภาคเหล่านี้ได้ด้วยกล้องจุลทรรศน์แบบแสง แต่ถ้าหากอนุภาคมีขนาดเล็กมาก ๆ (เล็กกว่า 1 ไมครอน) เราจะสังเกตอนุภาคเหล่านี้ได้ด้วยกล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนลักษณะสำคัญของอนุภาคซึ่งมีผลต่อสมบัติทางกลและสมบัติอื่น ๆ ของอลูมิเนียมผสม ได้แก่ ขนาด รูปร่าง ลักษณะของผิวสัมผัสระหว่างอนุภาคกับเนื้อโลหะ

ธาตุผสมและสารมลทินมีผลกระทบต่อโครงสร้างจุลภาคและสมบัติต่าง ๆ ของอลูมิเนียมผสม สรุปธาตุที่สำคัญได้ดังนี้

2.3.1. ซิลิคอน (Silicon) อลูมิเนียมบริสุทธิ์นั้นไม่เหมาะกับการหล่อทางด้านไฟฟ้า (เพื่อต้องการสภาพการนำไฟฟ้าที่ดี) และงานเฉพาะทางอื่น ๆ บางอย่าง อลูมิเนียมสำหรับงานหลอมมักจะเติมซิลิคอนเป็นธาตุผสมเพื่อปรับปรุงสมบัติในการหล่อ เช่น ปรับปรุงสภาพการไหลตัว (fluidity) การป้อน (feeding) และความต้านทานการฉีกขาดขณะร้อน (hot tear resistance) โดยซิลิคอนจะรวมตัวกับอลูมิเนียมเกิดเป็นโครงสร้างยูเทคติกที่ 11.7% Si เฟสที่มีซิลิคอนเป็นหลัก เป็นเฟสที่มีความแข็ง ถ้าอลูมิเนียมมีซิลิคอนผสมอยู่มากก็จะมีความแข็งแรงมากตามไปด้วย แต่จะทำให้ความยืดตัว (ductility) และความสามารถในการกลึงไส (machine ability) ลดลง

ปริมาณซิลิคอนที่นิยมในงานหล่อ แบ่งเป็นกลุ่มได้ดังนี้

- ปริมาณต่ำ 4-6 % Si
- ปริมาณปานกลาง 7.5-9.5 % Si
- โลหะผสมยูเทคติก 10-13 % Si
- ไฮเปอร์ยูเทคติกแบบพิเศษ > 16 % Si

โลหะผสมยูเทคติกเป็นอัลลอยที่มีสมบัติของการไหลได้สูงที่สุดที่อุณหภูมิการหล่อหนึ่ง ๆ แต่มีช่วงการแข็งตัวสั้น (short freezing range) จึงแข็งตัวโดยการหดตัวเฉพาะแบบปฐมภูมิ ดังนั้นโลหะผสมยูเทคติกจึงเหมาะสำหรับการหล่อเป็นชิ้นงานบาง แต่ถ้าต้องการงานที่มีความแข็งแรงสูงควรเลือกใช้ซิลิคอนปริมาณต่ำ ส่วนโลหะผสมไฮเปอร์ยูเทคติกนั้นมีคุณสมบัติการกลึงไสได้ยากกว่า จึงนิยมทำเป็นชิ้นงานที่ต้องทนต่อการสึกหรอ เช่น ลูกสูบ (piston) เป็นต้น

2.3.2. ทองแดง (Copper) เป็นธาตุที่ช่วยปรับปรุงสมบัติบางอย่างของอลูมิเนียม ได้แก่ ความแข็งแรง ความแข็ง ความสามารถในการกลึงไส และสภาพการนำความร้อน เป็นต้น กระบวนการทางความร้อนจะได้ประสิทธิภาพสูงสุด ถ้าเติมทองแดงในโลหะผสมอลูมิเนียมในปริมาณ 4-6% แต่ทองแดงทำให้ความสามารถในการหล่อ และความต้านทานการฉีกขาดขณะร้อนด้อยลงรวมทั้งความต้านทานการผุกร่อนก็ด้อยลงด้วย

2.3.3. แมกนีเซียม (Magnesium) การเติมแมกนีเซียมเพียง 0.25-0.5 % Mg ทำให้ความสามารถในกระบวนการทางความร้อนเพื่อเพิ่มความแข็งแรงให้กับโลหะผสมอลูมิเนียม-ซิลิคอนได้ และยังช่วยให้สมบัติทางกลดีขึ้นเนื่องจากการตกตะกอน (precipitation) ของเฟส Mg_2Si เล็ก ๆ กระจายอยู่ทั่วไป ค่าความเค้นพิสูจน์ (proof stress) เพิ่มขึ้นเป็นสองเท่า ในลูกสูบที่ทำจากโลหะผสมอลูมิเนียม-ซิลิคอนที่มีปริมาณซิลิคอนสูงสามารถเติมแมกนีเซียมได้สูงถึง 1% และอาจเติมได้มากถึง 3-6 % ในอลูมิเนียมผสมซึ่งมีซิลิคอนต่ำเพื่อปรับปรุงลักษณะเฉพาะของการทำแอนโนไดซ์ (anodizing characteristics) และช่วยทำให้ผิวสำเร็จมีความเงางาม สำหรับใช้ในการตกแต่ง

ในงานหล่อโลหะผสมในแบบพิมพ์เหล็กด้วยแรงดัน (pressure diecasting alloys) ควรเติมแมกนีเซียมในปริมาณต่ำเพื่อป้องกันการแตกเปราะ (embrittlement) การมีแมกนีเซียมจะเพิ่มโอกาสการเกิดออกซิเดชันในอลูมิเนียมเหลว

2.3.4 เหล็ก (Iron) ปริมาณเหล็กในงานหล่อโลหะผสมแบบพิมพ์เหล็กที่มีมากกว่า 1% จะช่วยป้องกันการติดพิมพ์ (die-sticking) ปริมาณเหล็กที่สูงมากจะทำให้ความสามารถในการหล่อ ความยืดตัว ความต้านทานการเกิดแรงกระแทกในทันทีทันใด (shock resistance) และความสามารถในการกลึงไสซึ่งโลหะผสมส่วนมากจำกัด ปริมาณเหล็กไม่เกิน 0.8%

ธาตุเหล็กสามารถเกิดปฏิกิริยากลายเป็นเฟสของแข็งที่ไม่ละลายในน้ำโลหะโดยอยู่ในรูปของ $FeAl_3$, $FeMnAl_6$ และ $\alpha AlFeSi$ เป็นต้น เฟสเหล่านี้มีผลต่อสมบัติทางกลของงานหล่อเมื่อใช้งานที่อุณหภูมิสูง ธาตุเหล็กยังสามารถตกตะกอนโดยรวมตัวกับแมงกานีส โครเมียม และธาตุอื่น ๆ เกิดเป็นเฟสที่ไม่ต้องการ (sludging phases)

2.3.5 แมงกานีส (Manganese) การเติมแมงกานีสมากกว่า 0.5% ช่วยทำให้เนื้องานหล่อมีความต่อเนื่องดีขึ้น (casting soundness) และแมงกานีสยังช่วยควบคุม ลักษณะของเฟสอินเทอร์เมทัลลิกของเหล็กในชิ้นงาน ซึ่งนำไปสู่การเพิ่มความสามารถในการยืดตัวและลักษณะการหดตัวของงานหล่อด้วย

2.3.6 นิกเกิล (Nickel) เมื่อเติมพร้อมกับทองแดงจะเพิ่มปริมาณความแข็งแรงและความแข็งให้กับงานหล่อเมื่อใช้งานที่อุณหภูมิสูงและยังลดค่าสัมประสิทธิ์การขยายตัวทางความร้อนด้วย (coefficient of thermal expansion)

2.3.7 สังกะสี (Zinc) เมื่อรวมตัวกับทองแดงและแมงกานีส จะช่วยปรับปรุงความสามารถในการทำกระบวนการทางความร้อนรวมทั้งสมบัติการทำการบ่มที่อุณหภูมิห้อง (natural aging) และยังช่วยให้ความสามารถในการไหลตัวดีขึ้น แต่ปัญหาการหดตัวยังคงมีอยู่

2.3.8 ตะกั่ว (Lead) ช่วยปรับปรุงความสามารถในการกลึงไสของโลหะผสมอลูมิเนียมหล่อเมื่อมีปริมาณมากกว่า 0.1%

2.3.9 ไทเทเนียม (Titanium) เป็นธาตุสำคัญที่ช่วยให้งานหล่อโลหะผสมอลูมิเนียมที่มีเกรนเล็กละเอียด ส่วนมากมักจะเติมร่วมกับโบรอน

2.3.10 ฟอสฟอรัส (Phosphorus) เป็นธาตุที่ช่วยทำให้เฟสซิลิคอนปฐมภูมิในโลหะผสมไฮเปอร์ยูเทคติกละเอียดขึ้น ส่วนในโลหะผสมไฮโปยูเทคติกปริมาณฟอสฟอรัสเพียงหนึ่งในล้าน (parts per million concentration) จะทำให้ได้โครงสร้างขนาดใหญ่ แต่จะลดประสิทธิภาพของธาตุโซเดียมและสตรอนเชียมซึ่งทำหน้าที่ปรับปรุงโครงสร้างยูเทคติก

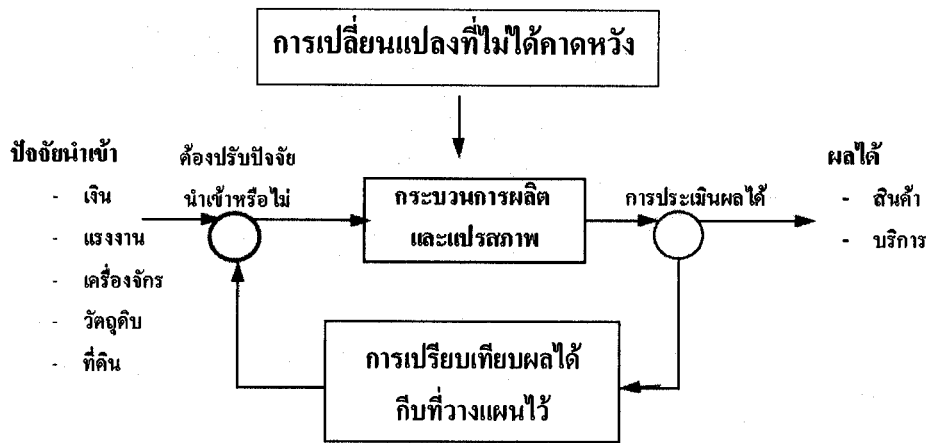
2.3.11 สตรอนเชียม (Strontium) การเติมสตรอนเชียมในปริมาณ 0.008-0.04% Sr จะช่วยปรับปรุงโครงสร้างยูเทคติกของอลูมิเนียม-ซิลิคอน ถ้าเติมในปริมาณมากกว่านี้จะทำให้เกิดรูพรุนในงานหล่อ (casting porosity) โดยเฉพาะกับบริเวณที่หนาหรือกับงานหล่อที่มีการเย็นตัวช้า ซึ่งปัญหานี้สามารถลดลงได้โดยอาศัยกระบวนการไล่แก๊ส (degassing) ที่มีประสิทธิภาพ

2.3.12 โซเดียม (Sodium) เป็นธาตุที่ปรับปรุงโครงสร้างยูเทคติกของโลหะผสมอลูมิเนียม-ซิลิคอน แต่ถ้ามีธาตุโซเดียมปรากฏในงานหล่ออลูมิเนียม-แมกนีเซียมแล้วจะทำให้งานหล่อมีสมบัติที่แตกเปราะง่าย (embrittlement)

3 ทฤษฎีการลดต้นทุน

3.1 ระบบการผลิตและการปฏิบัติการ

(ชุมพล ศฤงคารศิริ : 2542) ระบบการผลิตและการปฏิบัติการประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ส่วน ซึ่งได้แก่ปัจจัยนำเข้า (input) กระบวนการผลิตและแปลงสภาพ (production or conversion process) ผลได้ (output) ส่วนป้อนกลับ (feedback) และผลกระทบจากภายนอกที่เปลี่ยนแปลงโดยไม่ได้คาดหมาย (random fluctuations) ดังแสดงในภาพที่ 2.4

ภาพที่ 2.4 ระบบการผลิตและปฏิบัติการ

ปัจจัยนำเข้า คือส่วนของทรัพยากรหรือสิ่งที่จำเป็นต้องใช้ในการผลิตสินค้าหรือบริการ ซึ่งโดยทั่วไปประกอบด้วย เงินทุน แรงงาน เครื่องจักร ที่ดิน วัตถุดิบ และความรู้ความสามารถในด้านการจัดการ

กระบวนการผลิตและแปรสภาพ คือส่วนที่ทำหน้าที่นำเอาปัจจัยนำเข้ามาผลิต และแปรสภาพเพื่อให้ได้เป็นสินค้าหรือบริการตามที่ต้องการ กระบวนการผลิตหรือแปรสภาพประกอบด้วย วิธีการในการผลิตสินค้า วิธีการจัดลำดับการผลิตการวางแผนการผลิต การจัดสรรกำลังคนเพื่อการผลิตและอื่น ๆ

ผลได้ คือสินค้าหรือบริการที่ต้องการ ในปริมาณและคุณภาพที่กำหนดและในเวลาที่ต้องการ

ส่วนป้อนกลับ คือส่วนที่ใช้ในการควบคุมการทำงานของกระบวนการเพื่อให้การทำงานของระบบการผลิตบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ส่วนป้อนกลับนี้จะทำหน้าที่ประเมินผลได้ เช่น ปริมาณและคุณภาพของสินค้าที่ผลิตได้ นำมาเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่วางแผนไว้ จากผลการเปรียบเทียบจะนำไปสู่การปรับปัจจัยนำเข้าหรือกระบวนการผลิตหรือแปรสภาพ เพื่อสร้างผลได้ตามต้องการออกมา

การเปลี่ยนแปลงที่ไม่ได้คาดหมาย ระบบการผลิตและการปฏิบัติการใด ๆ เมื่อดำเนินการอยู่ อาจมีการเปลี่ยนแปลงที่ไม่ได้คาดหมายแต่มีผลกระทบต่อการทำงาน โดยทั่วไปการเปลี่ยนแปลงนี้จะมาจากภายนอกระบบหรือนอกองค์กร และอยู่นอกเหนือจากอำนาจการควบคุมของผู้บริหาร ตัวอย่างเช่น สภาพการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ อุบัติเหตุและภัยธรรมชาติ การขัดข้องเสียหายของเครื่องจักร เหล่านี้เป็นต้น

3.2 ต้นทุนวัตถุดิบทางตรงมาตรฐาน (Direct Material Standards)

(รัฐพล วงษ์บัวแก้ว : 2544) การกำหนดวัตถุดิบต้นทุนมาตรฐานสำหรับวัตถุดิบทางตรงสามารถแบ่งออกได้ใน 2 ส่วน คือ การกำหนดราคามาตรฐานสำหรับวัตถุดิบทางตรง (Price Standards) และการกำหนดปริมาณการใช้มาตรฐาน (Efficiency of Usage Standards)

3.2.1 ราคาวัตถุดิบทางตรงมาตรฐาน (Direct Material Price Standards) ราคาวัตุดิบทางตรงมาตรฐาน จะเป็นราคาต่อหน่วยของวัตถุดิบทางตรง ที่กิจการควรที่จะซื้อมาทำการผลิต อย่างไรก็ตาม จุดสำคัญของการกำหนดราคามาตรฐานของวัตถุดิบทางตรงที่กิจการจะซื้อมาทำการผลิตนั้น จะขึ้นอยู่กับพยากรณ์ยอดขาย (Sales Forecast) ที่กิจการคาดว่าจะขายได้ในงวดหน้าหลังจากนั้นก็จะทำให้กิจการทราบถึงจำนวนสินค้าที่ควรผลิต ตลอดจนจำนวนวัตถุดิบที่ควรจะต้องซื้อเข้ามาใช้ในการผลิต และจากความต้องการในวัตถุดิบนี้เองก็จะช่วยให้กิจการได้ต่อรองกับผู้จำหน่ายภายนอก (Supplies) เพื่อให้ได้ราคาวัตุดิบที่เหมาะสมและมีโอกาสเป็นไปได้มากที่สุด

ฝ่ายบริหารจะต้องกำหนดคุณภาพ (Quality) และเงื่อนไขในการส่งมอบ (Delivery) ของวัตถุดิบทางตรงที่จะนำมาใช้ในการผลิตก่อนที่จะกำหนดราคามาตรฐานต่อหน่วย ซึ่งแผนกบัญชีต้นทุนหรือแผนกจัดซื้อ ตามปกติแล้วจะต้องรับผิดชอบหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับการกำหนดราคามาตรฐานของวัตถุดิบทางตรงเสมอ ทั้งนี้เพราะแผนกบัญชีต้นทุนจะต้องรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับราคาวัตุดิบเพื่อจัดทำเป็นต้นทุนมาตรฐาน ในขณะที่แผนกจัดซื้อจะทำหน้าที่ในการจัดหาข้อมูลเกี่ยวกับราคาวัตุดิบจากผู้จำหน่ายภายนอกต่างๆ เพื่อให้ได้ราคาวัตุดิบที่เหมาะสมที่สุดตามระดับคุณภาพและเงื่อนไขในการส่งมอบต่างๆ ที่กิจการต้องการ

นอกจากนี้สิ่งที่กิจการจะต้องพบปัญหาอยู่เสมอ ก็คือ การเปลี่ยนแปลงราคาของวัตถุดิบในทางที่สูงขึ้นในระหว่างงวดเวลาของการดำเนินงาน ซึ่งผลกระทบที่เกิดขึ้นก็คือ ต้นทุนการผลิตในระหว่างงวดเวลาของการดำเนินงาน ซึ่งผลกระทบที่เกิดขึ้นก็คือ ต้นทุนการผลิตในระหว่างงวดที่จะสูงขึ้นด้วยทางออกที่สามารถจะแก้ไขปัญหาเหล่านี้ได้ก็คือ ผู้บริหารของกิจการอาจจะต้องมีการทำสัญญาซื้อ-ขายวัตถุดิบในระยะยาว หรืออาจจะกำหนดต้นทุนมาตรฐานสำหรับราคาวัตุดิบในจำนวนที่สูงกว่าราคาจริงในช่วงแรกแต่อาจจะต่ำกว่าราคาวัตุดิบที่ซื้อมาในการผลิตในช่วงปลายงวด ซึ่งถือว่าเป็นการกำหนดราคาวัตุดิบมาตรฐานแบบถ่วงเฉลี่ย (Standard Weighted Average Price per Unit)

3.2.2 ปริมาณการใช้วัตถุดิบทางตรงมาตรฐาน (Direct Materials Efficiency Standards) ปริมาณการใช้วัตถุดิบทางตรงมาตรฐานจะถูกกำหนดในลักษณะของจำนวนวัตถุดิบทางตรงที่ควรจะใช้ในการผลิตสินค้าสำเร็จรูป 1 หน่วย ถ้าในการผลิตจะต้องใช้วัตถุดิบทางตรงมากกว่า 1 ชนิด การกำหนดปริมาณใช้วัตถุดิบทางตรงมาตรฐาน ก็จะแยกออกตามชนิดของวัตถุดิบทางตรงที่จะใช้ในการผลิตส่วนสำหรับการกำหนดปริมาณการใช้วัตถุดิบทางตรง กิจการสามารถ

กำหนดได้โดยการใช้วิธีทางวิศวกรรม หรือใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้วัตถุดิบทางตรงในการผลิตจากอดีต

4. กระบวนการหลอมอลูมิเนียมในปัจจุบัน

ในขั้นตอนการหลอมอลูมิเนียมของบริษัทฯ ในปัจจุบันมีขั้นตอนกรรมวิธีการผลิตและการตรวจสอบดังต่อไปนี้

1. การตรวจรับวัตถุดิบ เป็นขั้นตอนแรกในกระบวนการผลิต โดยการตรวจรับวัตถุดิบจะเป็นขั้นตอนที่ระบุคุณสมบัติค่าส่วนผสมทางเคมี น้ำหนัก และสิ่งบ่งประเภทของวัตถุดิบ หากวัตถุดิบชนิดใด ไม่ตรงตามคุณสมบัติก็จะไม่ผ่านการตรวจสอบและไม่นำเข้ากระบวนการผลิต

2. ขั้นตอนการป้อนวัตถุดิบเข้าเตา เป็นขั้นตอนที่สำคัญเนื่องจากในการป้อนวัตถุดิบต้องพิจารณาปัจจัยต่าง ๆ ในการหลอมเพื่อให้สอดคล้องกัน เช่น เวลา อุณหภูมิในการหลอม ชนิดของวัตถุดิบ ปริมาณของวัตถุดิบ ค่าส่วนผสมทางเคมีของวัตถุดิบ เป็นต้น

3. การปรุงค่าส่วนผสมทางเคมี หลังจากมีการป้อนวัตถุดิบเข้าเตาจะมีการตรวจสอบค่าส่วนผสมทางเคมี ว่าได้ตรงตามที่ลูกค้ากำหนดหรือไม่ ถ้าหากค่าส่วนผสมทางเคมีค่าใดต่ำกว่าที่ลูกค้ากำหนด ก็จะทำการเติมวัตถุดิบ เช่น การเติมวัตถุดิบที่มีค่าส่วนผสมของซิลิกอน (Si) เพื่อเพิ่มปริมาณค่า ซิลิกอน(Si) ให้สูงขึ้น

4. การตรวจสอบค่าส่วนผสมทางเคมี เป็นขั้นตอนที่ต้องสุ่มตัวอย่างนำอลูมิเนียมไปทำการทดสอบขั้นสุดท้ายก่อนการเทน้ำอลูมิเนียมลงในแม่พิมพ์ เพื่อตรวจสอบค่าส่วนผสมทางเคมีให้ตรงตามที่ลูกค้ากำหนด

5. การกรองสิ่งสกปรกออกจากน้ำอลูมิเนียม เพื่อป้องกันสิ่งแปลกปลอมจากการหลอมละลายที่ไม่สมบูรณ์ เข้าไปเจือปนในเนื้อของอลูมิเนียม

6. ขั้นตอนการเทน้ำอลูมิเนียมลงแม่พิมพ์ เพื่อให้ได้แท่งอลูมิเนียมตามขนาดของแม่พิมพ์

7. การตัดความยาว โดยความยาวของแท่งอลูมิเนียมจะขึ้นอยู่กับชนิดของอลูมิเนียมซึ่งลูกค้ากำหนดโดยลูกค้า

8. การแพ็ค หรือการบรรจุเพื่อรอการขนย้าย

9. รอส่งลูกค้า

นอกจากขั้นตอนดังกล่าว ในการหลอมอลูมิเนียมยังจำเป็นที่ต้องควบคุมปัจจัยอื่น ๆ ให้ได้ตามพารามิเตอร์ของเครื่องจักรที่กำหนด เช่น อัตราการป้อนวัตถุดิบเข้าเตาหลอมให้สอดคล้องกับอัตราการเทน้ำอลูมิเนียม อุณหภูมิของเตาหลอมต้องสอดคล้องกับชนิดของอลูมิเนียม ความยาวของแท่งอลูมิเนียมต้องสอดคล้องกับการทำงานของเครื่องเลื่อย เป็นต้น

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. วัตถุดิบที่ใช้ในกระบวนการหลอมอลูมิเนียม

วัตถุดิบที่ใช้ในกระบวนการหลอมอลูมิเนียมจะมีค่าส่วนผสมของอลูมิเนียม (Al) เป็นธาตุหลัก นอกจากนั้นจะเป็นการเพิ่มธาตุอื่น ๆ เข้าไปเพื่อให้เพื่อเพิ่มคุณสมบัติทางกลของอลูมิเนียม โดยที่ธาตุแต่ละชนิดเมื่อนำมารวมกับอลูมิเนียมจะทำให้คุณสมบัติของอลูมิเนียมนั้นแตกต่างกันไปตามประเภทของอลูมิเนียม โดยที่วัตถุดิบที่ใช้ในกระบวนการหลอมมีอยู่ด้วยกันหลายชนิดแต่ทางผู้วิจัยได้ยกตัวอย่างวัตถุดิบที่ใช้ในการหลอมอลูมิเนียมของบริษัท ฯ มาทั้งหมด 7 ชนิด ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 วัตถุดิบ ก. เป็นวัตถุดิบที่มีต้นทุนอยู่ที่ 80 บาทต่อกิโลกรัม และเป็นวัตถุดิบที่มีอลูมิเนียม (Al) เป็นธาตุหลัก ชนิดที่ 1 โดยมีธาตุอื่นๆ ผสมในเนื้อวัตถุดิบเฉลี่ยดังต่อไปนี้

- ซิลิคอน (Si)	ร้อยละ 0.610
- เหล็ก (Fe)	ร้อยละ 0.700
- ทองแดง (Cu)	ร้อยละ 0.220
- แมงกานีส (Mn)	ร้อยละ 0.580
- แมกนีเซียม (Mg)	ร้อยละ 0.678
- สังกะสี (Zn)	ร้อยละ 0.107
- ไททานเนียม (Ti)	ร้อยละ 0.026

1.2 วัตถุดิบ ข. เป็นวัตถุดิบที่มีต้นทุนอยู่ที่ 120 บาทต่อกิโลกรัม และเป็นวัตถุดิบที่มีอลูมิเนียม (Al) เป็นธาตุหลัก ชนิดที่ 2 โดยมีธาตุอื่นๆ ผสมในเนื้อวัตถุดิบเฉลี่ยดังต่อไปนี้

- ซิลิคอน (Si)	ร้อยละ 0.050
- เหล็ก (Fe)	ร้อยละ 0.151
- ทองแดง (Cu)	ร้อยละ 0.001
- แมงกานีส (Mn)	ร้อยละ 0.001
- แมกนีเซียม (Mg)	ร้อยละ 0.005
- สังกะสี (Zn)	ร้อยละ 0.008

- ไททาเนียม (Ti) ร้อยละ 0.005

1.3 วัสดุคิบ ค. เป็นวัสดุคิบที่มีต้นทุนอยู่ที่ 85 บาทต่อกิโลกรัม และเป็นวัสดุคิบที่มีลูมิเนียม (Al) เป็นธาตุหลัก ชนิดที่ 3 โดยมีธาตุอื่นๆ ผสมในเนื้อวัสดุคิบเฉลี่ยดังต่อไปนี้

- ซิลิคอน (Si) ร้อยละ 0.450
- เหล็ก (Fe) ร้อยละ 0.382
- ทองแดง (Cu) ร้อยละ 0.026
- แมงกานีส (Mn) ร้อยละ 0.030
- แมกนีเซียม (Mg) ร้อยละ 0.500
- สังกะสี (Zn) ร้อยละ 0.035
- ไททาเนียม (Ti) ร้อยละ 0.020

1.4 วัสดุคิบ ง. เป็นวัสดุคิบที่มีต้นทุนอยู่ที่ 120 บาทต่อกิโลกรัม และเป็นวัสดุคิบที่มีแมงกานีส (Mn) เป็นธาตุหลักร้อยละ 95 และธาตุอื่นๆ ผสมในเนื้อวัสดุคิบเฉลี่ยดังต่อไปนี้

- ซิลิคอน (Si) ร้อยละ 0.050
- เหล็ก (Fe) ร้อยละ 0.050
- ทองแดง (Cu) ร้อยละ 0.002
- แมกนีเซียม (Mg) ร้อยละ 0.050

1.5 วัสดุคิบ จ. เป็นวัสดุคิบที่มีต้นทุนอยู่ที่ 200 บาทต่อกิโลกรัม และเป็นวัสดุคิบที่มีทองแดง (Cu) เป็นธาตุหลักร้อยละ 98 และธาตุอื่นๆ ผสมในเนื้อวัสดุคิบเฉลี่ยดังต่อไปนี้

- ซิลิคอน (Si) ร้อยละ 0.001
- เหล็ก (Fe) ร้อยละ 0.001
- แมงกานีส (Mn) ร้อยละ 0.001
- แมกนีเซียม (Mg) ร้อยละ 0.002

1.6 วัสดุคิบ ฉ. เป็นวัสดุคิบที่มีต้นทุนอยู่ที่ 130 บาทต่อกิโลกรัม และเป็นวัสดุคิบที่มีแมกนีเซียม (Mg) เป็นธาตุหลักร้อยละ 95 และธาตุอื่นๆ ผสมในเนื้อวัสดุคิบเฉลี่ยดังต่อไปนี้

- ซิลิคอน (Si) ร้อยละ 0.050
- เหล็ก (Fe) ร้อยละ 0.030
- ทองแดง (Cu) ร้อยละ 0.050
- แมงกานีส (Mn) ร้อยละ 0.500

- สังกะสี (Zn) ร้อยละ 0.027
- ไททาเนียม (Ti) ร้อยละ 0.034

1.7 วัสดุข. เป็นวัสดุที่มีต้นทุนอยู่ที่ 90 บาทต่อกิโลกรัม และเป็นวัสดุที่มีอลูมิเนียม (Al) เป็นธาตุหลัก ชนิดที่ 4 โดยมีธาตุอื่นๆ ผสมในเนื้อวัสดุข. ดังต่อไปนี้

- ซิลิคอน (Si) ร้อยละ 12.500
- เหล็ก (Fe) ร้อยละ 0.500
- ทองแดง (Cu) ร้อยละ 0.030
- แมงกานีส (Mn) ร้อยละ 0.029
- แมกนีเซียม (Mg) ร้อยละ 0.508
- สังกะสี (Zn) ร้อยละ 0.050
- ไททาเนียม (Ti) ร้อยละ 0.042

วัสดุข. ทั้ง 7 ชนิดที่นำมาเข้ากระบวนการผลิต สามารถสรุปร้อยละของค่าส่วนผสมทางเคมี และราคาของวัสดุข. ที่แตกต่างกัน ดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ราคาและค่าส่วนผสมทางเคมีของวัสดุข. ในการหลอม

วัสดุข.	ราคา (฿/Kg)	THE CHEMICAL CONTENT						
		Si	Fe	Cu	Mn	Mg	Zn	Ti
ก.	80	0.61	0.700	0.220	0.580	0.678	0.107	0.026
ข.	120	0.05	0.151	0.001	0.001	0.005	0.008	0.005
ค.	85	0.45	0.382	0.026	0.030	0.500	0.035	0.020
ง.	120	0.05	0.050	0.002	95.00	0.050	0.000	0.000
จ.	200	0.001	0.001	98.00	0.001	0.002	0.000	0.000
ฉ.	130	0.05	0.030	0.050	0.500	95.00	0.027	0.034
ช.	90	12.5	0.500	0.030	0.029	0.508	0.050	0.042

2. ค่าส่วนผสมทางเคมี ที่ถูกกำหนดโดยลูกค้า

เป็นข้อจำกัดภายใต้เงื่อนไขที่ลูกค้าเป็นผู้กำหนด ซึ่งประกอบด้วย เกรดของอลูมิเนียมสามารถแบ่งได้เป็น 5 ประเภท และอลูมิเนียมแต่ละเกรดจะมีค่าส่วนผสมทางเคมีที่แตกต่างกันดังต่อไปนี้

2.1 อลูมิเนียมเกรด AL6063L เหมาะสำหรับงานรีดเส้นหน้าตัด ที่ไม่ต้องการความแข็งแรงมากนัก ไม่เหมาะสำหรับงานที่ต้องรับแรงทางกล โดย อลูมิเนียมเกรด AL6063L ประกอบด้วยค่าส่วนผสมทางเคมีที่ลูกค้ากำหนดดังต่อไปนี้

- ซิลิคอน (Si)	อยู่ระหว่างร้อยละ 0.200 ถึง 0.450
- เหล็ก (Fe)	ไม่เกินร้อยละ 0.300
- ทองแดง (Cu)	ไม่เกินร้อยละ 0.100
- แมงกานีส (Mn)	ไม่เกินร้อยละ 0.100
- แมกนีเซียม (Mg)	อยู่ระหว่างร้อยละ 0.450 ถึง 0.550
- สังกะสี (Zn)	ไม่เกินร้อยละ 0.100
- ไททาเนียม (Ti)	ไม่เกินร้อยละ 0.050

2.2 อลูมิเนียมเกรด AL6063M เหมาะสำหรับงานรีดเส้นหน้าตัด ที่ต้องการความแข็งแรงปานกลาง ไม่เหมาะสำหรับงานที่ต้องรับแรงทางกล โดย อลูมิเนียมเกรด AL6063M ประกอบด้วยค่าส่วนผสมทางเคมีที่ลูกค้ากำหนดดังต่อไปนี้

- ซิลิคอน (Si)	อยู่ระหว่างร้อยละ 0.350 ถึง 0.500
- เหล็ก (Fe)	ไม่เกินร้อยละ 0.300
- ทองแดง (Cu)	ไม่เกินร้อยละ 0.100
- แมงกานีส (Mn)	ไม่เกินร้อยละ 0.100
- แมกนีเซียม (Mg)	อยู่ระหว่างร้อยละ 0.450 ถึง 0.600
- สังกะสี (Zn)	ไม่เกินร้อยละ 0.100
- ไททาเนียม (Ti)	ไม่เกินร้อยละ 0.050

2.3 อลูมิเนียมเกรด AL6063H เหมาะสำหรับงานรีดเส้นหน้าตัด ที่ต้องการความแข็งแรง และงานที่ต้องรับแรงทางกล โดย อลูมิเนียมเกรด AL6063H ประกอบด้วยค่าส่วนผสมทางเคมีที่ลูกค้ากำหนดดังต่อไปนี้

- ซิลิคอน (Si)	อยู่ระหว่างร้อยละ 0.400 ถึง 0.600
----------------	-----------------------------------

- เหล็ก (Fe)	ไม่เกินร้อยละ	0.300
- ทองแดง (Cu)	ไม่เกินร้อยละ	0.100
- แมงกานีส (Mn)	ไม่เกินร้อยละ	0.100
- แมกนีเซียม (Mg)	อยู่ระหว่างร้อยละ	0.500 ถึง 0.650
- สังกะสี (Zn)	ไม่เกินร้อยละ	0.100
- ไททาเนียม (Ti)	ไม่เกินร้อยละ	0.050

2.4 อลูมิเนียมเกรด AL6061 เหมาะสำหรับงานรีดเส้นหน้าตัด ที่ต้องการความแข็งแรงสูง และงานที่ต้องรับแรงทางกลสูง โดยอลูมิเนียมเกรด AL6061 ประกอบด้วยค่าส่วนผสมทางเคมีที่ลูกค้ากำหนดดังต่อไปนี้

- ซิลิคอน (Si)	อยู่ระหว่างร้อยละ	0.600 ถึง 0.800
- เหล็ก (Fe)	ไม่เกินร้อยละ	0.500
- ทองแดง (Cu)	อยู่ระหว่างร้อยละ	0.200 ถึง 0.400
- แมงกานีส (Mn)	อยู่ระหว่างร้อยละ	0.100 ถึง 0.200
- แมกนีเซียม (Mg)	อยู่ระหว่างร้อยละ	0.800 ถึง 1.000
- สังกะสี (Zn)	ไม่เกินร้อยละ	0.100
- ไททาเนียม (Ti)	ไม่เกินร้อยละ	0.050

2.5 อลูมิเนียมเกรด AL6082 เหมาะสำหรับงานรีดที่รับแรงทางกลสูง และงานทางด้านโครงสร้าง โดยอลูมิเนียมเกรด AL6082 ประกอบด้วยค่าส่วนผสมทางเคมีที่ลูกค้ากำหนดดังต่อไปนี้

- ซิลิคอน (Si)	อยู่ระหว่างร้อยละ	0.700 ถึง 1.300
- เหล็ก (Fe)	ไม่เกินร้อยละ	0.500
- ทองแดง (Cu)	ไม่เกินร้อยละ	0.100
- แมงกานีส (Mn)	อยู่ระหว่างร้อยละ	0.400 ถึง 1.000
- แมกนีเซียม (Mg)	อยู่ระหว่างร้อยละ	0.600 ถึง 1.200
- สังกะสี (Zn)	ไม่เกินร้อยละ	0.100
- ไททาเนียม (Ti)	ไม่เกินร้อยละ	0.050

อลูมิเนียมทั้ง 5 เกรดที่ลูกค้าเป็นผู้กำหนด สามารถสรุปร้อยละของค่าส่วนผสมทางเคมี ดังแสดงในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 ค่าส่วนผสมทางเคมีของผลิตภัณฑ์ ที่ลูกค้ากำหนด

ค่าส่วนผสมของลูกค้า ของอลูมิเนียมแต่ละชนิด		THE CHEMICAL CONTENT						
		Si	Fe	Cu	Mn	Mg	Zn	Ti
Al.6063L	Min	0.20	0.000	0.000	0.000	0.450	0.000	0.000
	Max	0.45	0.300	0.100	0.100	0.550	0.100	0.050
Al.6063M	Min	0.35	0.000	0.000	0.000	0.450	0.000	0.000
	Max	0.50	0.300	0.100	0.100	0.600	0.100	0.050
Al.6063H	Min	0.40	0.000	0.000	0.000	0.500	0.000	0.000
	Max	0.60	0.300	0.100	0.100	0.650	0.100	0.050
Al.6061	Min	0.60	0.000	0.200	0.100	0.800	0.000	0.000
	Max	0.80	0.500	0.400	0.200	1.000	0.100	0.050
Al.6082	Min	0.70	0.000	0.000	0.400	0.600	0.000	0.000
	Max	1.30	0.500	0.100	1.000	1.200	0.100	0.050

3. รูปแบบทั่วไปในการคำนวณค่าส่วนผสมทางเคมีของการหลอมอลูมิเนียม

การคำนวณค่าส่วนผสมทางเคมี โดยทั่วไปจะใช้วิธีเทียบบัญญัติไตรยางค์ขนานกัน และความเข้มข้นของค่าส่วนผสมของวัตถุดิบแต่ละชนิด แต่ในทางปฏิบัตินิยมใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ในการคำนวณหาค่าส่วนผสมทางเคมี เพราะง่าย สะดวก และรวดเร็วจึงเป็นที่นิยมใช้ในการปฏิบัติงาน

ตารางที่ 3.3 ตัวอย่างการคำนวณโดยใช้รูปแบบทั่วไป

วัตถุดิบ	WEIGHT	ร้อยละ	THE CHEMICAL CONTENT						
	(Kg)		Si	Fe	Cu	Mn	Mg	Zn	Ti
1	50.00	50.00	0.61	0.700	0.220	0.580	0.678	0.107	0.026
2	30.00	30.00	0.05	0.151	0.001	0.001	0.005	0.008	0.005
3	20.00	20.00	0.45	0.382	0.026	0.030	0.500	0.035	0.020
น้ำหนักรวม	100	100.00	0.41	0.472	0.1155	0.296	0.441	0.0629	0.0185

$$(50 \times 0.61) / 100 + (30 \times 0.05) / 100 + (20 \times 0.45) / 100$$

การแทนค่าในการคำนวณ ค่า Si โดยโปรแกรมสำเร็จรูป

วัตถุดิบชนิดที่ 1 น้ำหนัก 50 Kg คิดเป็นร้อยละ 50 ของน้ำหนักทั้งหมด, มี Si ร้อยละ 0.61

วัตถุดิบชนิดที่ 2 น้ำหนัก 30 Kg คิดเป็นร้อยละ 30 ของน้ำหนักทั้งหมด, มี Si ร้อยละ 0.05

วัตถุดิบชนิดที่ 3 น้ำหนัก 20 Kg คิดเป็นร้อยละ 20 ของน้ำหนักทั้งหมด, มี Si ร้อยละ 0.45

กำหนดให้ X_1 แทนน้ำหนักเป็นร้อยละ ของวัตถุดิบชนิดที่ 1

X_2 แทนน้ำหนักเป็นร้อยละ ของวัตถุดิบชนิดที่ 2

X_3 แทนน้ำหนักเป็นร้อยละ ของวัตถุดิบชนิดที่ 3

C_1 แทนร้อยละ Si ของวัตถุดิบชนิดที่ 1

C_2 แทนร้อยละ Si ของวัตถุดิบชนิดที่ 2

C_3 แทนร้อยละ Si ของวัตถุดิบชนิดที่ 3

$$\begin{aligned}
 \text{ดังนั้น ร้อยละเฉลี่ยของ Si} &= (X_1 C_1) / 100 + (X_2 C_2) / 100 + (X_3 C_3) / 100 \\
 &= (50 \times 0.61) / 100 + (30 \times 0.05) / 100 + (20 \times 0.45) / 100 \\
 &= 0.410
 \end{aligned}$$

4. โครงสร้างมาตรฐานของการโปรแกรมเชิงเส้น

ในการนำตัวแบบการโปรแกรมเชิงเส้นมาใช้ในการแก้ปัญหาจำเป็นต้องศึกษาส่วนประกอบ โครงสร้างต่างๆของตัวแบบและสร้างตัวแบบขึ้นแทนสถานการณ์หรือปัญหาที่เกิดขึ้นจริง โดยให้มี โครงสร้างของปัญหาครบถ้วน ในการสร้างตัวแบบโปรแกรมเชิงเส้นจะต้องประกอบไปด้วยโครงสร้าง ต่อไปนี้

4.1 ตัวแปรที่ต้องตัดสินใจ (decision variable)

ได้แก่ สิ่งที่ต้องการหาผลลัพธ์ มักนิยมกำหนดให้เป็นตัวอักษร เช่น $X_1, X_2, X_3, X_4, \dots, X_n$ หรือ A, B, C, ... หรือ SAB, RSC, INT, ... เป็นต้น เช่นกำหนดให้ X_1 คือจำนวนการผลิตเก้าอี้ และ X_2 คือจำนวนการผลิตโต๊ะ

4.2 ฟังก์ชันวัตถุประสงค์

จะมีเพียงวัตถุประสงค์เดียว ซึ่งอยู่ในรูปของเป้าหมายการหาค่าสูงสุด (maximize) หรือต่ำสุด (minimize) เช่นการทำให้ได้กำไรสูงสุด หรือทำให้ต้นทุนต่ำที่สุด เช่นเป้าหมายที่ต้องการคือการทำให้ กำไรสูงสุด จากการใช้เวลาที่เหลือในแผนกต่างๆเพื่อผลิตเก้าอี้และโต๊ะ ในการผลิตเก้าอี้ 1 ตัวได้กำไร 100 บาท ถ้าผลิต X_1 ตัว จะได้กำไร 100 X_1 บาท ถ้าผลิตโต๊ะ 1 ตัวได้กำไร 200 บาท ถ้าผลิต X_2 ตัว จะ ได้กำไร 200 X_2 บาท และเขียนเป็นฟังก์ชันวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

$$\text{maximize } Z = 100 X_1 + 200 X_2$$

4.3 ข้อจำกัด (constraints)

คือสมการหรืออสมการที่แสดงถึงขีดจำกัดในด้านทรัพยากร ความต้องการ หรือเงื่อนไขต่างๆ ของปัญหา โดยมีความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ ภายใต้ข้อจำกัดแต่ละข้อเป็นเส้นตรง จำนวนข้อจำกัด จะขึ้นอยู่กับสภาพของปัญหาว่ายุ่งยากและซับซ้อนเพียงใด

รูปแบบของฟังก์ชันข้อจำกัด

$$a_{11}X_1 + a_{12}X_2 + \dots + a_{1n}X_n (\leq \text{หรือ} \geq \text{หรือ} =) b_1$$

$$a_{21}X_1 + a_{22}X_2 + \dots + a_{2n}X_n (\leq \text{หรือ} \geq \text{หรือ} =) b_2$$

$$\dots \quad \dots \quad \dots \quad \dots \quad \dots \quad \dots$$

$$\dots \quad \dots \quad \dots \quad \dots \quad \dots \quad \dots$$

$$a_{m1}X_1 + a_{m2}X_2 + \dots + a_{mn}X_n (\leq \text{หรือ} \geq \text{หรือ} =) b_m$$

โดยที่

a_{ij} = สัมประสิทธิ์ของตัวแปรที่ j ในเงื่อนไขบังคับที่ i

b_i = ค่าทางขวามือของเงื่อนไขบังคับที่ i

ค่า a_{ij} จะเป็นค่าคงที่ที่แสดงอัตราการใช้ทรัพยากร ในขณะที่ค่า b_i จะเป็นค่าคงที่ที่แสดงจำนวนทรัพยากรที่มีอยู่ ประการสำคัญคือค่า a_{ij} และค่า b_i จะต้องมีหน่วยเหมือนกันเช่น นาที ชั่วโมง กิโลกรัม หน่วย โหล ฟุต นิ้ว ฯลฯ

เครื่องหมาย ของเงื่อนไขบังคับสามารถแสดงในรูป \leq หรือ \geq หรือ $=$ โดยเลือกใช้ให้เหมาะสมกับเงื่อนไขของเงื่อนไขบังคับนั้นๆ

4.4 เงื่อนไขบังคับ (restrictions)

แสดงถึงเงื่อนไขของผลลัพธ์ที่ได้ว่าค่าตัวแปรที่ต้องตัดสินใจ (decision variables) ทุกตัวจะต้องมีค่าไม่ติดลบ หรือ $X_j \geq 0$ ($j = 1, 2, \dots, n$)

สรุปรูปแบบสมการเชิงเส้น

$$\text{maximize } Z = C_1 X_1 + C_2 X_2 + \dots + C_n X_n$$

(or minimize)

$$\text{subject to: } a_{11}X_1 + a_{12}X_2 + \dots + a_{1n}X_n (\leq, \geq, =) b_1$$

$$a_{21}X_1 + a_{22}X_2 + \dots + a_{2n}X_n (\leq, \geq, =) b_2$$

$$\dots \quad \dots \quad \dots \quad \dots \quad \dots$$

$$\dots \quad \dots \quad \dots \quad \dots \quad \dots$$

$$a_{m1}X_1 + a_{m2}X_2 + \dots + a_{mn}X_n (\leq, \geq, =) b_m$$

$$X_1, X_2, \dots, X_n \geq 0$$

โดยให้

X_j = ตัวแปรที่ต้องตัดสินใจ

C_j = สัมประสิทธิ์ของตัวแปรที่ j ในฟังก์ชันวัตถุประสงค์

a_{ij} = อัตราการใช้ทรัพยากรของตัวแปรที่ j ในเงื่อนไขบังคับที่ i

b_i = จำนวนทรัพยากรที่มีอยู่ของเงื่อนไขบังคับที่ i

5. สร้างแบบจำลองการโปรแกรมเชิงเส้นในการหลอมอลูมิเนียม

5.1 การสร้างฟังก์ชันของแบบจำลองการโปรแกรมเชิงเส้น

1. การตั้งฟังก์ชันวัตถุประสงค์

ฟังก์ชันวัตถุประสงค์จะเป็นการหาค่าต่ำสุด เขียนได้ดังนี้

Minimize Z

2. กำหนดข้อจำกัดต่าง ๆ ในกระบวนการหลอมอลูมิเนียม

- ข้อกำหนดที่ถูกกำหนดด้วยน้ำหนักของเตาหลอม
- ค่าส่วนผสมทางเคมีของวัตถุดิบ (Si, Fe, Cu, Mn, Mg, Zn และTi)
- ค่าส่วนผสมทางเคมีของลูกค้า (Al.6061 ,Al.6063L, Al.6063M , Al.6063H , Al.6082)
- ราคาของวัตถุดิบแต่ละชนิด
- ปริมาณวัตถุดิบแต่ละชนิด

3. การสร้างฟังก์ชันข้อจำกัด

- สมการฟังก์ชันที่ถูกกำหนดด้วยน้ำหนักของเตาหลอม
- สมการฟังก์ชันที่ถูกกำหนดด้วยค่าส่วนผสมทางเคมีของซิลิคอน (Si)
- สมการฟังก์ชันที่ถูกกำหนดด้วยค่าส่วนผสมทางเคมีของเหล็ก (Fe)
- สมการฟังก์ชันที่ถูกกำหนดด้วยค่าส่วนผสมทางเคมีของทองแดง (Cu)
- สมการฟังก์ชันที่ถูกกำหนดด้วยค่าส่วนผสมทางเคมีของแมงกานีส (Mn)
- สมการฟังก์ชันที่ถูกกำหนดด้วยค่าส่วนผสมทางเคมีของแมกนีเซียม (Mg)
- สมการฟังก์ชันที่ถูกกำหนดด้วยค่าส่วนผสมทางเคมีของสังกะสี (Zn)
- สมการฟังก์ชันที่ถูกกำหนดด้วยค่าส่วนผสมทางเคมีของไทเทเนียม (Ti)

4. จากการตั้งฟังก์ชันวัตถุประสงค์ และการสร้างฟังก์ชันข้อจำกัด แล้วทำการแก้สมการเพื่อให้ได้แบบจำลองการ โปรแกรมเชิงเส้น

5. นำแบบจำลองการโปรแกรมเชิงเส้นดังกล่าวไปทำการหาคำตอบ เพื่อหาต้นทุนต่ำสุดโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Lindo และตรวจสอบความถูกต้อง

5.2 นำคำตอบที่ได้จากต้นแบบโปรแกรมเชิงเส้นไปแทนค่าในรูปแบบทั่วไป

หลังจากได้คำตอบจากโปรแกรม Lindo แล้ว นำน้ำหนักของวัตถุดิบไปแทนค่าการคำนวณในรูปแบบทั่วไป เพื่อทำการตรวจสอบว่าค่าส่วนผสมทางเคมีที่ได้ ตรงตามที่ถูกค้ากำหนดหรือไม่

5.3 เปรียบเทียบผลต่างระหว่างรูปแบบทั่วไปกับต้นแบบโปรแกรมเชิงเส้น

เนื่องจากการสร้างแบบจำลองการโปรแกรมเชิงเส้น เพื่อต้องการหาต้นทุนต่ำสุด เมื่อมีคำตอบที่หาได้จากโปรแกรม Lindo แล้ว ก็นำคำตอบเหล่านั้นมาเปรียบเทียบต้นทุน ระหว่างคำตอบที่ได้จากรูปแบบทั่วไป กับคำตอบที่ได้จากโปรแกรม Lindo

5.4 นำคำตอบที่ได้จากต้นแบบโปรแกรมเชิงเส้นไปทดสอบในกระบวนการหลอม

เมื่อได้คำตอบจากโปรแกรม Lindo แล้วในขั้นตอนสุดท้ายของการวิจัย คือการนำคำตอบของปริมาณวัตถุดิบไปทดสอบในกระบวนการหลอมอลูมิเนียม โดยทางผู้วิจัยจะทำการทดสอบเฉพาะ A1.6063L เท่านั้น ทั้งนี้เนื่องจากวิธีการผลิตต้องอาศัยเวลา และมีต้นทุนค่อนข้างสูง หลังจากนั้นก็จะเป็นการสรุปการวิจัยตาม โครงการดังกล่าว

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการหลอมอลูมิเนียมของบริษัทฯ จะใช้วัตถุดิบในการหลอมหลัก ๆ 7 ชนิด โดยที่วัตถุดิบแต่ละชนิดก็จะมีค่าส่วนผสมทางเคมี (Si, Fe, Cu, Mn, Mg, Zn และ Ti) ที่แตกต่างกัน และราคาของวัตถุดิบแต่ละชนิด ก็จะขึ้นอยู่กับความบริสุทธิ์หรือปริมาณสิ่งเจือปนของธาตุอื่น ๆ การนำวัตถุดิบดังกล่าวเข้าสู่กระบวนการหลอมอลูมิเนียม นั้น ยังมีข้อจำกัดเรื่องน้ำหนักของวัตถุดิบที่จะนำเข้าสู่เตาหลอม เพราะเตาหลอมอลูมิเนียมมีความจุได้ไม่เกิน 22,000 กิโลกรัม นอกจากนี้ข้อกำหนดเรื่องวัตถุดิบและขนาดความจุของเตาหลอมอลูมิเนียมแล้ว ในกระบวนการหลอมอลูมิเนียมยังมีข้อจำกัดอีกอย่างหนึ่ง คือค่าส่วนผสมทางเคมีที่ลูกค้า (Si, Fe, Cu, Mn, Mg, Zn และ Ti) ที่ลูกค้าเป็นผู้กำหนด ทั้งที่ขึ้นอยู่กับชนิดของอัลลอยด์ ดังแสดงในตารางที่ 3.1

จากปัญหาดังกล่าว สามารถกำหนดตัวแปรในการตัดสินใจได้ดังนี้
กำหนดให้

- X_1 = น้ำหนักกิโลกรัมวัตถุดิบชนิด ก. ที่มีอลูมิเนียม (Al) เป็นธาตุหลัก ชนิดที่ 1
- X_2 = น้ำหนักกิโลกรัมวัตถุดิบชนิด ข. ที่มีอลูมิเนียม (Al) เป็นธาตุหลัก ชนิดที่ 2
- X_3 = น้ำหนักกิโลกรัมวัตถุดิบชนิด ค. ที่มีอลูมิเนียม (Al) เป็นธาตุหลัก ชนิดที่ 3
- X_4 = น้ำหนักกิโลกรัมวัตถุดิบชนิด ง. ที่มีแมงกานีส (Mn) เป็นธาตุหลัก
- X_5 = น้ำหนักกิโลกรัมวัตถุดิบชนิด จ. ที่มีทองแดง (Cu) เป็นธาตุหลัก
- X_6 = น้ำหนักกิโลกรัมวัตถุดิบชนิด ฉ. ที่มีแมกนีเซียม (Mg) เป็นธาตุหลัก
- X_7 = น้ำหนักกิโลกรัมวัตถุดิบชนิด ช. ที่มีอลูมิเนียม (Al) เป็นธาตุหลัก ชนิดที่ 4

1. การสร้างแบบจำลองการโปรแกรมเชิงเส้น ในการหลอมอลูมิเนียมเกรด Al.6063L

1.1 ฟังก์ชันวัตถุประสงค์ อลูมิเนียมเกรด Al.6063L

จากตารางที่ 3.1 และ ตารางที่ 3.2 นำมาเขียนเป็นฟังก์ชันวัตถุประสงค์ และฟังก์ชันข้อจำกัด ได้ดังนี้

$$\text{Minimize } Z = 80X_1 + 120X_2 + 85X_3 + 120X_4 + 200X_5 + 130X_6 + 90X_7$$

ฟังก์ชันข้อจำกัด

$X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7$	=	22,000	(ข้อจำกัดเรื่องความจุเตาหลอม Kg)
$0.610 X_1 + 0.050 X_2 + 0.450 X_3 + 0.050 X_4 + 0.001 X_5 + 0.050 X_6 + 12.500 X_7$	\geq	$0.200(X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$	(ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Si)
$0.610 X_1 + 0.050 X_2 + 0.450 X_3 + 0.050 X_4 + 0.001 X_5 + 0.050 X_6 + 12.500 X_7$	\leq	$0.450(X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$	(ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Si)
$0.700 X_1 + 0.151 X_2 + 0.382 X_3 + 0.050 X_4 + 0.001 X_5 + 0.030 X_6 + 0.500 X_7$	\leq	$0.300(X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$	(ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Fe)
$0.220 X_1 + 0.001 X_2 + 0.026 X_3 + 0.002 X_4 + 98.00 X_5 + 0.050 X_6 + 0.030 X_7$	\leq	$0.100(X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$	(ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Cu)
$0.580 X_1 + 0.001 X_2 + 0.030 X_3 + 95.00 X_4 + 0.001 X_5 + 0.500 X_6 + 0.029 X_7$	\leq	$0.100(X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$	(ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Mn)
$0.678 X_1 + 0.005 X_2 + 0.500 X_3 + 0.050 X_4 + 0.002 X_5 + 95.00 X_6 + 0.508 X_7$	\geq	$0.450(X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$	(ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Mg)
$0.678 X_1 + 0.005 X_2 + 0.500 X_3 + 0.050 X_4 + 0.002 X_5 + 95.00 X_6 + 0.508 X_7$	\leq	$0.550(X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$	(ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Mg)
$0.107 X_1 + 0.008 X_2 + 0.035 X_3 + 0.000 X_4 + 0.000 X_5 + 0.027 X_6 + 0.050 X_7$	\geq	$0.100(X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$	(ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Zn)
$0.026 X_1 + 0.005 X_2 + 0.020 X_3 + 0.000 X_4 + 0.000 X_5 + 0.034 X_6 + 0.042 X_7$	\leq	$0.050(X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$	(ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Ti)

1.2 แบบจำลองการโปรแกรมเชิงเส้นของ Al.6063L คือ

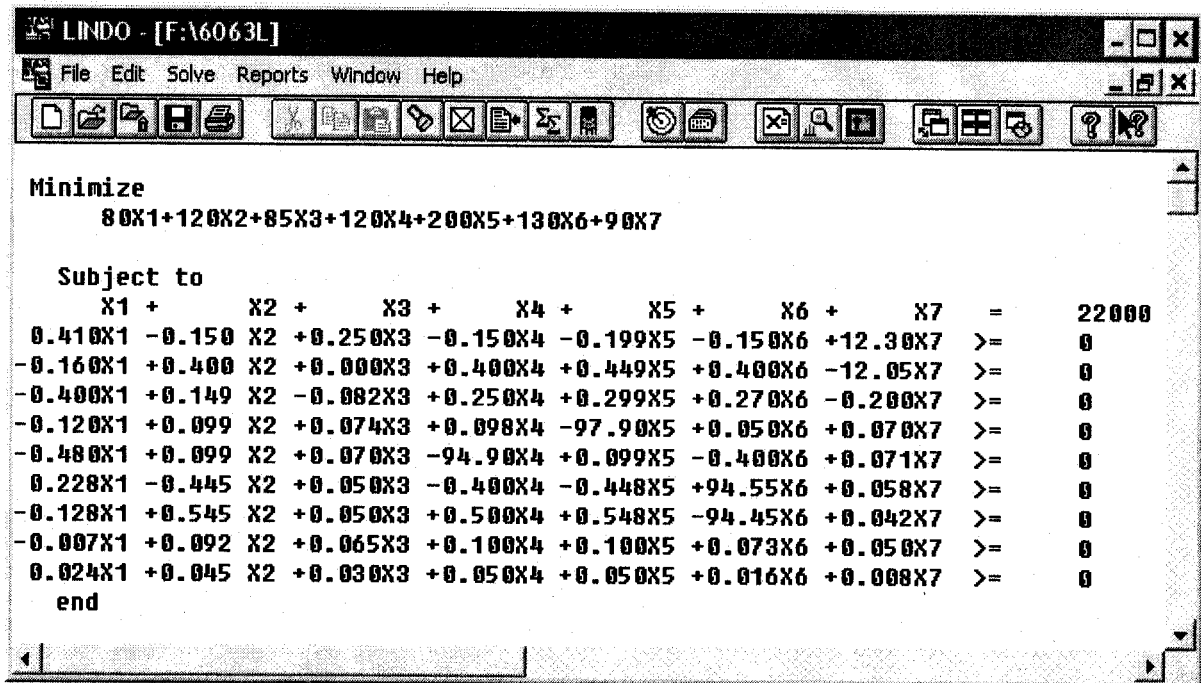
จากฟังก์ชันวัตถุประสงค์ และฟังก์ชันข้อจำกัดของ Al.6063L สามารถแก้สมการได้ดังนี้

$$\text{Minimize } Z = 80X_1 + 120X_2 + 85X_3 + 120X_4 + 200X_5 + 130X_6 + 90X_7$$

ภายใต้ข้อจำกัด

X_1	$+X_2$	$+X_3$	$+X_4$	$+X_5$	$+X_6$	$+X_7$	=	22,000
$0.410X_1$	$-0.150X_2$	$+0.250X_3$	$-0.150X_4$	$-0.199X_5$	$-0.150X_6$	$+12.30X_7$	\geq	0
$-0.160X_1$	$+0.400X_2$	$+0.000X_3$	$+0.400X_4$	$+0.449X_5$	$+0.400X_6$	$-12.05X_7$	\geq	0
$-0.400X_1$	$+0.149X_2$	$-0.082X_3$	$+0.250X_4$	$+0.299X_5$	$+0.270X_6$	$-0.200X_7$	\geq	0
$-0.120X_1$	$+0.099X_2$	$+0.074X_3$	$+0.098X_4$	$-97.90X_5$	$+0.050X_6$	$+0.070X_7$	\geq	0
$-0.480X_1$	$+0.099X_2$	$+0.070X_3$	$-94.90X_4$	$+0.099X_5$	$-0.400X_6$	$+0.071X_7$	\geq	0
$0.228X_1$	$-0.445X_2$	$+0.050X_3$	$-0.400X_4$	$-0.448X_5$	$+94.55X_6$	$+0.058X_7$	\geq	0
$-0.128X_1$	$+0.545X_2$	$+0.050X_3$	$+0.500X_4$	$+0.548X_5$	$-94.45X_6$	$+0.042X_7$	\geq	0
$-0.007X_1$	$+0.092X_2$	$+0.065X_3$	$+0.100X_4$	$+0.100X_5$	$+0.073X_6$	$+0.050X_7$	\geq	0
$0.024X_1$	$+0.045X_2$	$+0.030X_3$	$+0.050X_4$	$+0.050X_5$	$+0.016X_6$	$+0.008X_7$	\geq	0
$X_1, X_2, X_3, X_4, X_5, X_6, X_7$							\geq	0

จากแบบจำลองการโปรแกรมเชิงเส้นข้างต้น ไปหาคำตอบด้วยโปรแกรม Lindo

ภาพที่ 4.1 การนำแบบจำลองการโปรแกรมเชิงเส้น Al.6063L ไปหาคำตอบด้วยโปรแกรม Lindo

1.3 ผลการหาคำตอบด้วยการโปรแกรมเชิงเส้นโดยใช้โปรแกรม Lindo

อตุมิเนียมเกรด AL6063L

LINDO - [Reports Window]

File Edit Solve Reports Window Help

LP OPTIMUM FOUND AT STEP 7

OBJECTIVE FUNCTION VALUE

1) 2142619.

VARIABLE	VALUE	REDUCED COST
X1	0.000000	43.220245
X2	7703.846191	0.000000
X3	14225.762695	0.000000
X4	18.310345	0.000000
X5	0.000000	57.303341
X6	52.080887	0.000000
X7	0.000000	22.855036

ROW	SLACK OR SURPLUS	DUAL PRICES
2)	0.000000	-97.391777
3)	2390.304932	0.000000
4)	3109.695068	0.000000
5)	0.000000	-151.309357
6)	1819.785645	0.000000
7)	0.000000	-0.160826
8)	2200.000244	0.000000
9)	0.000000	-0.086617
10)	1639.061279	0.000000
11)	775.194763	0.000000

NO. ITERATIONS= 7

ภาพที่ 4.2 ผลการหาคำตอบของ AL 6063L ด้วยโปรแกรม Lindo

LINDO - [Reports Window]

File Edit Solve Reports Window Help

NO. ITERATIONS= 7

RANGES IN WHICH THE BASIS IS UNCHANGED:

VARIABLE	CURRENT COEF	OBJ COEFFICIENT RANGES	
		ALLOWABLE INCREASE	ALLOWABLE DECREASE
X1	80.000000	INFINITY	43.220249
X2	120.000000	34.856075	5.442179
X3	85.000000	15.141707	88.496490
X4	120.000000	15.280158	1524.523071
X5	200.000000	INFINITY	57.303337
X6	130.000000	8.250515	5567.488201
X7	90.000000	INFINITY	22.855038

ROW	CURRENT RHS	RIGHTHAND SIDE RANGES	
		ALLOWABLE INCREASE	ALLOWABLE DECREASE
2	22000.000000	INFINITY	21999.998047
3	0.000000	2390.304932	INFINITY
4	0.000000	3109.695068	INFINITY
5	0.000000	1384.336548	1794.511108
6	0.000000	1819.785645	INFINITY
7	0.000000	1739.670776	510760.906250
8	0.000000	2200.000244	INFINITY
9	0.000000	2200.000244	322275.718750
10	0.000000	1639.061279	INFINITY
11	0.000000	775.194763	INFINITY

ภาพที่ 4.3 ผลการหาคำตอบของ A1. 6063L ด้วยโปรแกรม Lindo (ต่อ)

1.4 การอ่านคำตอบ และความหมายจากโปรแกรม Lindo

อลูมิเนียมเกรด A1.6063L

LP OPTIMUM FOUND AT STEP 7

OBJECTIVE FUNCTION VALUE

1) 2142619.

VARIABLE	VALUE	REDUCED COST
X1	0.000000	43.220245
X2	7703.846191	0.000000
X3	14225.762695	0.000000
X4	18.310345	0.000000
X5	0.000000	57.303341
X6	52.080887	0.000000
X7	0.000000	22.855036

ภาพที่ 4.4 คำตอบของโปรแกรม Lindo ในการแก้สมการของ A1.6063L

ผลการหาคำตอบโปรแกรม Lindo ในการหาลอมอลูมิเนียมเกรด 6063L สรุปได้ดังนี้

- จำนวนรอบในการแก้ปัญหาจนได้คำตอบ เท่ากับ 7 รอบ
- ต้นทุนที่ต่ำสุดในการหลอม เท่ากับ 2,142,619 บาท
- ปริมาณวัตถุดิบในการหลอมที่ทำให้ต้นทุนต่ำสุด เท่ากับ

วัตถุดิบ ก. (X_1)	เท่ากับ	0.000000 Kg
วัตถุดิบ ข. (X_2)	เท่ากับ	7,703.846191 Kg
วัตถุดิบ ค. (X_3)	เท่ากับ	14,225.762695 Kg
วัตถุดิบ ง. (X_4)	เท่ากับ	18.310345 Kg
วัตถุดิบ จ. (X_5)	เท่ากับ	0.000000 Kg
วัตถุดิบ ฉ. (X_6)	เท่ากับ	52.080887 Kg
วัตถุดิบ ช. (X_7)	เท่ากับ	0.000000 Kg
น้ำหนักรวม		22,000.000000 Kg

- หากมีการใช้วัตถุดิบ ก. (X_1) จะทำให้ต้นทุนเพิ่มขึ้นเท่ากับ 43.220245 บาท / หน่วย
หากมีการใช้วัตถุดิบ จ. (X_5) จะทำให้ต้นทุนเพิ่มขึ้นเท่ากับ 57.303341 บาท / หน่วย
หากมีการใช้วัตถุดิบ ช. (X_7) จะทำให้ต้นทุนเพิ่มขึ้นเท่ากับ 22.855036 บาท / หน่วย
- วัตถุดิบ ก. (X_1) ไม่ถูกใช้
วัตถุดิบ จ. (X_5) ไม่ถูกใช้
วัตถุดิบ ช. (X_7) ไม่ถูกใช้

2. การสร้างแบบจำลองการโปรแกรมเชิงเส้น ในการหลอมอลูมิเนียมเกรด Al.6063M

2.1 ฟังก์ชันวัตถุประสงค์ อลูมิเนียมเกรด Al. 6063 M

จากตารางที่ 3.1 และ ตารางที่ 3.2 นำมาเขียนเป็นฟังก์ชันวัตถุประสงค์ และฟังก์ชันข้อจำกัด ได้ดังนี้

$$\text{Minimize } Z = 80X_1 + 120X_2 + 85X_3 + 120X_4 + 200X_5 + 130X_6 + 90X_7$$

ฟังก์ชันข้อจำกัด

$X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7$	=	22,000 (ข้อจำกัดเรื่อง ความจุของเตาหลอม Kg)
$0.610 X_1 + 0.050 X_2 + 0.450 X_3 + 0.050 X_4 + 0.001 X_5 + 0.050 X_6 + 12.500 X_7$	\geq	$0.350(X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$ (ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Si)
$0.610 X_1 + 0.050 X_2 + 0.450 X_3 + 0.050 X_4 + 0.001 X_5 + 0.050 X_6 + 12.500 X_7$	\leq	$0.500 (X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$ (ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Si)
$0.700 X_1 + 0.151 X_2 + 0.382 X_3 + 0.050 X_4 + 0.001 X_5 + 0.030 X_6 + 0.500 X_7$	\leq	$0.300(X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$ (ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Fe)
$0.220 X_1 + 0.001 X_2 + 0.026 X_3 + 0.002 X_4 + 98.00 X_5 + 0.050 X_6 + 0.030 X_7$	\leq	$0.100(X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$ (ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Cu)
$0.580 X_1 + 0.001 X_2 + 0.030 X_3 + 95.00 X_4 + 0.001 X_5 + 0.500 X_6 + 0.029 X_7$	\leq	$0.100(X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$ (ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Mn)
$0.678 X_1 + 0.005 X_2 + 0.500 X_3 + 0.050 X_4 + 0.002 X_5 + 95.00 X_6 + 0.508 X_7$	\geq	$0.450(X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$ (ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Mg)
$0.678 X_1 + 0.005 X_2 + 0.500 X_3 + 0.050 X_4 + 0.002 X_5 + 95.00 X_6 + 0.508 X_7$	\leq	$0.600(X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$ (ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Mg)
$0.107 X_1 + 0.008 X_2 + 0.035 X_3 + 0.000 X_4 + 0.000 X_5 + 0.027 X_6 + 0.050 X_7$	\leq	$0.100(X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$ (ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Zn)
$0.026 X_1 + 0.005 X_2 + 0.020 X_3 + 0.000 X_4 + 0.000 X_5 + 0.034 X_6 + 0.042 X_7$	\leq	$0.050(X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$ (ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Ti)

2.2 แบบจำลองการโปรแกรมเชิงเส้นของ Al. 6063 M คือ

จากฟังก์ชันวัตถุประสงค์ และฟังก์ชันข้อจำกัดของ Al.6063M สามารถแก้สมการได้ดังนี้

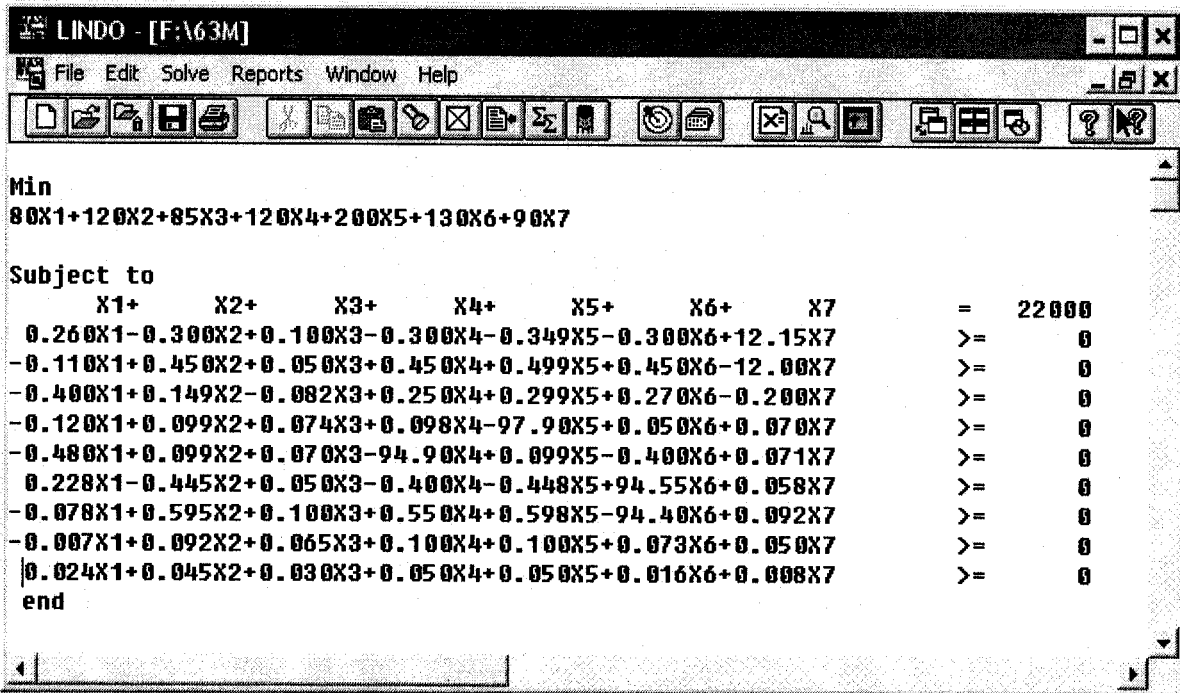
$$\text{Minimize } Z = 80X_1 + 120X_2 + 85X_3 + 120X_4 + 200X_5 + 130X_6 + 90X_7$$

ภายใต้ข้อจำกัด

X_1	$+X_2$	$+X_3$	$+X_4$	$+X_5$	$+X_6$	$+X_7$	=	22,000
$0.260X_1$	$-0.300X_2$	$+0.100X_3$	$-0.300X_4$	$-0.349X_5$	$-0.300X_6$	$+12.15X_7$	\geq	0 (Si)
$-0.110X_1$	$+0.450X_2$	$+0.050X_3$	$+0.450X_4$	$+0.499X_5$	$+0.450X_6$	$-12.00X_7$	\geq	0 (Si)
$-0.400X_1$	$+0.149X_2$	$-0.082X_3$	$+0.250X_4$	$+0.299X_5$	$+0.270X_6$	$-0.200X_7$	\geq	0 (Fe)
$-0.120X_1$	$+0.099X_2$	$+0.074X_3$	$+0.098X_4$	$-97.90X_5$	$+0.050X_6$	$+0.070X_7$	\geq	0 (Cu)
$-0.480X_1$	$+0.099X_2$	$+0.070X_3$	$-94.90X_4$	$+0.099X_5$	$-0.400X_6$	$+0.071X_7$	\geq	0 (Mn)
$0.228X_1$	$-0.445X_2$	$+0.050X_3$	$-0.400X_4$	$-0.448X_5$	$+94.55X_6$	$+0.058X_7$	\geq	0 (Mg)
$-0.078X_1$	$+0.595X_2$	$+0.100X_3$	$+0.550X_4$	$+0.598X_5$	$-94.40X_6$	$+0.092X_7$	\geq	0 (Mg)
$-0.007X_1$	$+0.092X_2$	$+0.065X_3$	$+0.100X_4$	$+0.100X_5$	$+0.073X_6$	$+0.050X_7$	\geq	0 (Zn)
$0.024X_1$	$+0.045X_2$	$+0.030X_3$	$+0.050X_4$	$+0.050X_5$	$+0.016X_6$	$+0.008X_7$	\geq	0 (Ti)
							\geq	0

$$X_1, X_2, X_3, X_4, X_5, X_6, X_7 \geq 0$$

จากแบบจำลองการโปรแกรมเชิงเส้นข้างต้น ไปหาคำตอบด้วยโปรแกรม Lindo

ภาพที่ 4.5 การนำแบบจำลองการโปรแกรมเชิงเส้น Al. 6063M ไปหาคำตอบด้วยโปรแกรม Lindo

2.3 ผลการหาคำตอบด้วยการโปรแกรมเชิงเส้นโดยใช้โปรแกรม Lindo

อภิมณีเยมเกรด A1.6063 M

LP OPTIMUM FOUND AT STEP 6

OBJECTIVE FUNCTION VALUE

1) 2144274.

VARIABLE	VALUE	REDUCED COST
X1	0.000000	43.973606
X2	7725.145508	0.000000
X3	14116.180664	0.000000
X4	18.259531	0.000000
X5	0.000000	56.898167
X6	63.825939	0.000000
X7	76.588570	0.000000

ROW	SLACK OR SURPLUS	DUAL PRICES
2)	0.000000	-97.467010
3)	0.000000	-1.929308
4)	3300.000000	0.000000
5)	0.000000	-154.640640
6)	1819.728638	0.000000
7)	0.000000	-0.164366
8)	3300.000244	0.000000
9)	0.000000	-0.090842
10)	1638.579712	0.000000
11)	773.663879	0.000000

NO. ITERATIONS= 6

ภาพที่ 4.6 ผลการหาคำตอบของ A1.6063M ด้วยโปรแกรม Lindo

LINDO - [Reports Window]

File Edit Solve Reports Window Help

NO. ITERATIONS= 6

RANGES IN WHICH THE BASIS IS UNCHANGED:

VARIABLE	CURRENT COEF	OBJ COEFFICIENT RANGES	
		ALLOWABLE INCREASE	ALLOWABLE DECREASE
X1	80.000000	INFINITY	43.973606
X2	120.000000	34.421555	5.674225
X3	85.000000	15.141706	84.383652
X4	120.000000	15.616503	1598.086914
X5	200.000000	INFINITY	56.898170
X6	130.000000	8.653316	5612.683594
X7	90.000000	3209.533936	22.855036

ROW	CURRENT RHS	RIGHTHAND SIDE RANGES	
		ALLOWABLE INCREASE	ALLOWABLE DECREASE
2	22000.000000	INFINITY	22000.000000
3	0.000000	3300.000000	907.286316
4	0.000000	3300.000000	INFINITY
5	0.000000	3111.548828	525.451599
6	0.000000	1819.728638	INFINITY
7	0.000000	1734.846802	494510.906250
8	0.000000	3300.000244	INFINITY
9	0.000000	3300.000244	321221.937500
10	0.000000	1638.579712	INFINITY
11	0.000000	773.663879	INFINITY

ภาพที่ 4.7 ผลการหาคำตอบของ A1.6063M ด้วยโปรแกรม Lindo (ต่อ)

2.4 การอ่านคำตอบ และความหมายจากโปรแกรม Lindo

อณูมิเนียมเกรด AI.6063M

LP OPTIMUM FOUND AT STEP 6

OBJECTIVE FUNCTION VALUE

1) 2144274.

VARIABLE	VALUE	REDUCED COST
X1	0.000000	43.973606
X2	7725.145508	0.000000
X3	14116.180664	0.000000
X4	18.259531	0.000000
X5	0.000000	56.898167
X6	63.825939	0.000000
X7	76.588570	0.000000

ภาพที่ 4.8 คำตอบของโปรแกรม Lindo ในการแก้สมการของ AI. 6063M

ผลการหาคำตอบโปรแกรม Lindo ในการหลอมอณูมิเนียมเกรด 6063M สรุปได้ดังนี้

- 1 จำนวนรอบในการแก้ปัญหาจนได้คำตอบ เท่ากับ 6 รอบ
- 2 ต้นทุนที่ต่ำสุดในการหลอม เท่ากับ 2,144,274 บาท
- 3 ปริมาณวัตถุดิบในการหลอมที่ทำให้ต้นทุนต่ำสุด เท่ากับ

วัตถุดิบ ก. (X_1)	เท่ากับ	0.000000 Kg
วัตถุดิบ ข. (X_2)	เท่ากับ	7,725.145508 Kg
วัตถุดิบ ค. (X_3)	เท่ากับ	14,116.180664 Kg
วัตถุดิบ ง. (X_4)	เท่ากับ	18.259531 Kg
วัตถุดิบ จ. (X_5)	เท่ากับ	0.000000 Kg
วัตถุดิบ ฉ. (X_6)	เท่ากับ	63.825939 Kg
วัตถุดิบ ช. (X_7)	เท่ากับ	76.588570 Kg
น้ำหนักรวม		22,000.000000 Kg

- 4 หากมีการใช้วัตถุดิบ ก. (X_1) จะทำให้ต้นทุนเพิ่มขึ้นเท่ากับ 943.973606 บาท / หน่วย
หากมีการใช้วัตถุดิบ จ. (X_5) จะทำให้ต้นทุนเพิ่มขึ้นเท่ากับ 56.898167 บาท / หน่วย
- 5 วัตถุดิบ ก. (X_1) ไม่ถูกใช้
วัตถุดิบ จ. (X_5) ไม่ถูกใช้

3. การสร้างแบบจำลองการโปรแกรมเชิงเส้น ในการหลอมอลูมิเนียมเกรด Al. 6063H

3.1 ฟังก์ชันวัตถุประสงค์ อลูมิเนียมเกรด Al. 6063 H

จากตารางที่ 3.1 และ ตารางที่ 3.2 นำมาเขียนเป็นฟังก์ชันวัตถุประสงค์ และฟังก์ชัน
ข้อจำกัด ได้ดังนี้

$$\text{Minimize } Z = 80X_1 + 120X_2 + 85X_3 + 120X_4 + 200X_5 + 130X_6 + 90X_7$$

ฟังก์ชันข้อจำกัด

$X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7$	=	22,000 (ข้อจำกัดเรื่องความจุของเตาหลอม Kg)
$0.610 X_1 + 0.050 X_2 + 0.450 X_3 + 0.050 X_4 + 0.001 X_5$ $+ 0.050 X_6 + 12.500 X_7$	\geq	$0.400(X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$ (ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Si)
$0.610 X_1 + 0.050 X_2 + 0.450 X_3 + 0.050 X_4 + 0.001 X_5$ $+ 0.050 X_6 + 12.500 X_7$	\leq	$0.600(X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$ (ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Si)
$0.700 X_1 + 0.151 X_2 + 0.382 X_3 + 0.050 X_4 + 0.001 X_5$ $+ 0.030 X_6 + 0.500 X_7$	\leq	$0.300(X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$ (ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Fe)
$0.220 X_1 + 0.001 X_2 + 0.026 X_3 + 0.002 X_4 + 98.00 X_5$ $+ 0.050 X_6 + 0.030 X_7$	\leq	$0.100(X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$ (ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Cu)
$0.580 X_1 + 0.001 X_2 + 0.030 X_3 + 95.00 X_4 + 0.001 X_5$ $+ 0.500 X_6 + 0.029 X_7$	\leq	$0.100(X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$ (ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Mn)
$0.678 X_1 + 0.005 X_2 + 0.500 X_3 + 0.050 X_4 + 0.002 X_5$ $+ 95.00 X_6 + 0.508 X_7$	\geq	$0.500(X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$ (ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Mg)
$0.678 X_1 + 0.005 X_2 + 0.500 X_3 + 0.050 X_4 + 0.002 X_5$ $+ 95.00 X_6 + 0.508 X_7$	\leq	$0.650(X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$ (ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Mg)
$0.107 X_1 + 0.008 X_2 + 0.035 X_3 + 0.000 X_4 + 0.000 X_5$ $+ 0.027 X_6 + 0.050 X_7$	\leq	$0.100(X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$ (ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Zn)
$0.026 X_1 + 0.005 X_2 + 0.020 X_3 + 0.000 X_4 + 0.000 X_5$ $+ 0.034 X_6 + 0.042 X_7$	\leq	$0.050(X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$ (ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Ti)

3.2 แบบจำลองการโปรแกรมเชิงเส้นของ Al. 6063 H คือ

จากฟังก์ชันวัตถุประสงค์ และฟังก์ชันข้อจำกัดของ Al.6063H สามารถแก้สมการได้ดังนี้

$$\text{Minimize } Z = 80X_1 + 120X_2 + 85X_3 + 120X_4 + 200X_5 + 130X_6 + 90X_7$$

ภายใต้ข้อจำกัด

$$\begin{array}{rcccccccc} X_1 & +X_2 & +X_3 & +X_4 & +X_5 & +X_6 & +X_7 & = & 22,000 \\ 0.210X_1 & -0.350 X_2 & +0.050 X_3 & -0.350 X_4 & -0.399 X_5 & -0.350 X_6 & +12.10 X_7 & \geq & 0 \text{ (Si)} \\ -0.010X_1 & +0.550 X_2 & +0.150 X_3 & +0.550 X_4 & +0.599 X_5 & +0.550 X_6 & -11.90 X_7 & \geq & 0 \text{ (Si)} \\ -0.400X_1 & +0.149 X_2 & -0.082 X_3 & +0.250 X_4 & +0.299 X_5 & +0.270 X_6 & -0.200 X_7 & \geq & 0 \text{ (Fe)} \\ -0.120X_1 & +0.099 X_2 & +0.074 X_3 & +0.098 X_4 & -97.90 X_5 & +0.050 X_6 & +0.070 X_7 & \geq & 0 \text{ (Cu)} \\ -0.480X_1 & +0.099 X_2 & +0.070 X_3 & -94.90 X_4 & +0.099 X_5 & -0.400 X_6 & +0.071 X_7 & \geq & 0 \text{ (Mn)} \\ 0.178X_1 & -0.495 X_2 & 0.000 X_3 & -0.450 X_4 & -0.498 X_5 & +94.50 X_6 & +0.008 X_7 & \geq & 0 \text{ (Mg)} \\ -0.028X_1 & +0.645 X_2 & +0.150 X_3 & +0.600 X_4 & +0.648 X_5 & -94.35 X_6 & +0.142 X_7 & \geq & 0 \text{ (Mg)} \\ -0.007X_1 & +0.092 X_2 & +0.065 X_3 & +0.100 X_4 & +0.100 X_5 & +0.073 X_6 & +0.050 X_7 & \geq & 0 \text{ (Zn)} \\ 0.024X_1 & +0.045 X_2 & +0.030 X_3 & +0.050 X_4 & +0.050 X_5 & +0.016 X_6 & +0.008 X_7 & \geq & 0 \text{ (Ti)} \\ & & & & X_1, X_2, X_3, X_4, X_5, X_6, X_7 & & & \geq & 0 \end{array}$$

จากแบบจำลองการโปรแกรมเชิงเส้นข้างต้น ไปหาคำตอบด้วยโปรแกรม Lindo

```
LINDO - [F:\63H]
File Edit Solve Reports Window Help
Minimize
80X1+120X2+85X3+120X4+200X5+130X6+90X7
Subject to
  X1+    X2+    X3+    X4+    X5+    X6+    X7    =    22000
0.210X1-0.350X2+0.050X3-0.350X4-0.399X5-0.350X6+12.10X7 >= 0
-0.010X1+0.550X2+0.150X3+0.550X4+0.599X5+0.550X6-11.90X7 >= 0
-0.400X1+0.149X2-0.082X3+0.250X4+0.299X5+0.270X6-0.200X7 >= 0
-0.120X1+0.099X2+0.074X3+0.098X4-97.90X5+0.050X6+0.070X7 >= 0
-0.480X1+0.099X2+0.070X3-94.90X4+0.099X5-0.400X6+0.071X7 >= 0
0.178X1-0.495X2+0.000X3-0.450X4-0.498X5+94.50X6+0.008X7 >= 0
-0.028X1+0.645X2+0.150X3+0.600X4+0.648X5-94.35X6+0.142X7 >= 0
-0.007X1+0.092X2+0.065X3+0.100X4+0.100X5+0.073X6+0.050X7 >= 0
0.024X1+0.045X2 +0.030X3+0.050X4+0.050X5+0.016X6+0.008X7 >= 0
end
```

ภาพที่ 4.9 การนำแบบจำลองการโปรแกรมเชิงเส้น Al.6063H ไปหาคำตอบด้วยโปรแกรม Lindo

3.3 ผลการหาคำตอบด้วยการโปรแกรมเชิงเส้นโดยใช้โปรแกรม Lindo

อณูมณีเยมเกรด A1.6063 H

LP OPTIMUM FOUND AT STEP 7

OBJECTIVE FUNCTION VALUE

1) 2146296.

VARIABLE	VALUE	REDUCED COST
X1	0.000000	43.973606
X2	7754.583984	0.000000
X3	13982.350586	0.000000
X4	18.211166	0.000000
X5	0.000000	56.898167
X6	75.612274	0.000000
X7	169.241745	0.000000

ROW	SLACK OR SURPLUS	DUAL PRICES
2)	0.000000	-97.558937
3)	0.000000	-1.929308
4)	4400.000000	0.000000
5)	0.000000	-154.640640
6)	1819.810059	0.000000
7)	0.000000	-0.164366
8)	3299.999756	0.000000
9)	0.000000	-0.090842
10)	1638.077393	0.000000
11)	771.901123	0.000000

NO. ITERATIONS= 7

ภาพที่ 4.10 ผลการหาคำตอบของ A1.6063H ด้วยโปรแกรม Lindo

LINDO - [Reports Window]

File Edit Solve Reports Window Help

LP OPTIMUM FOUND AT STEP 7

OBJECTIVE FUNCTION VALUE

1) 2146296.

VARIABLE	VALUE	REDUCED COST
X1	0.000000	43.973606
X2	7754.583984	0.000000
X3	13982.350586	0.000000
X4	18.211166	0.000000
X5	0.000000	56.898167
X6	75.612274	0.000000
X7	169.241745	0.000000

ROW	SLACK OR SURPLUS	DUAL PRICES
2)	0.000000	-97.558937
3)	0.000000	-1.929308
4)	4400.000000	0.000000
5)	0.000000	-154.640640
6)	1819.810059	0.000000
7)	0.000000	-0.164366
8)	3299.999756	0.000000
9)	0.000000	-0.090842
10)	1638.077393	0.000000
11)	771.901123	0.000000

NO. ITERATIONS= 7

ภาพที่ 4.11 ผลการหาคำตอบของ A1.6063H ด้วยโปรแกรม Lindo (ต่อ)

3.4 การอ่านคำตอบ และความหมายจากโปรแกรม Lindo

อลูมิเนียมเกรด AL6063H

LP OPTIMUM FOUND AT STEP 7		
OBJECTIVE FUNCTION VALUE		
1)	2146296.	
VARIABLE	VALUE	REDUCED COST
X1	0.000000	43.973606
X2	7754.583984	0.000000
X3	13982.350586	0.000000
X4	18.211166	0.000000
X5	0.000000	56.898167
X6	75.612274	0.000000
X7	169.241745	0.000000

ภาพที่ 4.12 คำตอบของโปรแกรม Lindo ในการแก้สมการของ AL 6063H

ผลการหาคำตอบโปรแกรม Lindo ในการหลอมอลูมิเนียมเกรด 6063H สรุปได้ดังนี้

- 1 จำนวนรอบในการแก้ปัญหาจนได้คำตอบ เท่ากับ 7 รอบ
- 2 ต้นทุนที่ต่ำสุดในการหลอม เท่ากับ 2,146,296 บาท
- 3 ปริมาณวัตถุดิบในการหลอมที่ทำให้ต้นทุนต่ำสุด เท่ากับ

วัตถุดิบ ก. (X_1)	เท่ากับ	0.000000 Kg
วัตถุดิบ ข. (X_2)	เท่ากับ	17,754.583984 Kg
วัตถุดิบ ค. (X_3)	เท่ากับ	13,982.350586 Kg
วัตถุดิบ ง. (X_4)	เท่ากับ	18.211166 Kg
วัตถุดิบ จ. (X_5)	เท่ากับ	0.000000 Kg
วัตถุดิบ ฉ. (X_6)	เท่ากับ	75.612274 Kg
วัตถุดิบ ช. (X_7)	เท่ากับ	169.241745 Kg
น้ำหนักรวม		22,000.000000 Kg

- 4 หากมีการใช้วัตถุดิบ ก. (X_1) จะทำให้ต้นทุนเพิ่มขึ้นเท่ากับ 43.973606 บาท / หน่วย
หากมีการใช้วัตถุดิบ จ. (X_5) จะทำให้ต้นทุนเพิ่มขึ้นเท่ากับ 56.898167 บาท / หน่วย
- 5 วัตถุดิบ ก. (X_1) ไม่ถูกใช้
วัตถุดิบ จ. (X_5) ไม่ถูกใช้

4. การสร้างแบบจำลองการโปรแกรมเชิงเส้น ในการหลอมอลูมิเนียมเกรด Al.6061

4.1 ฟังก์ชันวัตถุประสงค์ อลูมิเนียมเกรด Al.6061

จากตารางที่ 3.1 และ ตารางที่ 3.2 นำมาเขียนเป็นฟังก์ชันวัตถุประสงค์ และฟังก์ชัน
ข้อจำกัด ได้ดังนี้

$$\text{Minimize } Z = 80X_1 + 120X_2 + 85X_3 + 120X_4 + 200X_5 + 130X_6 + 90X_7$$

ฟังก์ชันข้อจำกัด

$X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7$	=	22,000 (ข้อจำกัดเรื่องความจุเตาหลอม Kg)
$0.610 X_1 + 0.050 X_2 + 0.450 X_3 + 0.050 X_4 + 0.001 X_5 + 0.050 X_6 + 12.500 X_7$	\geq	$0.600(X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$ (ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Si)
$0.610 X_1 + 0.050 X_2 + 0.450 X_3 + 0.050 X_4 + 0.001 X_5 + 0.050 X_6 + 12.500 X_7$	\leq	$0.800 (X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$ (ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Si)
$0.700 X_1 + 0.151 X_2 + 0.382 X_3 + 0.050 X_4 + 0.001 X_5 + 0.030 X_6 + 0.500 X_7$	\leq	$0.500(X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$ (ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Fe)
$0.220 X_1 + 0.001 X_2 + 0.026 X_3 + 0.002 X_4 + 98.00 X_5 + 0.050 X_6 + 0.030 X_7$	\geq	$0.200 (X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$ (ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Cu)
$0.220 X_1 + 0.001 X_2 + 0.026 X_3 + 0.002 X_4 + 98.00 X_5 + 0.050 X_6 + 0.030 X_7$	\leq	$0.400(X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$ (ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Cu)
$0.580 X_1 + 0.001 X_2 + 0.030 X_3 + 95.00 X_4 + 0.001 X_5 + 0.500 X_6 + 0.029 X_7$	\geq	$0.100(X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$ (ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Mn)
$0.580 X_1 + 0.001 X_2 + 0.030 X_3 + 95.00 X_4 + 0.001 X_5 + 0.500 X_6 + 0.029 X_7$	\leq	$0.200(X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$ (ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Mn)
$0.678 X_1 + 0.005 X_2 + 0.500 X_3 + 0.050 X_4 + 0.002 X_5 + 95.00 X_6 + 0.508 X_7$	\geq	$0.800(X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$ (ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Mg)
$0.678 X_1 + 0.005 X_2 + 0.500 X_3 + 0.050 X_4 + 0.002 X_5 + 95.00 X_6 + 0.508 X_7$	\leq	$1.000(X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$ (ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Mg)
$0.107 X_1 + 0.008 X_2 + 0.035 X_3 + 0.000 X_4 + 0.000 X_5 + 0.027 X_6 + 0.050 X_7$	\leq	$0.100(X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$ (ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Zn)
$0.026 X_1 + 0.005 X_2 + 0.020 X_3 + 0.000 X_4 + 0.000 X_5 + 0.034 X_6 + 0.042 X_7$	\leq	$0.050(X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$ (ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Ti)

4.2 แบบจำลองการโปรแกรมเชิงเส้นของ AI. 6061 คือ

จากฟังก์ชันวัตถุประสงค์ และฟังก์ชันข้อจำกัดของ AI.6061 สามารถแก้สมการได้ดังนี้

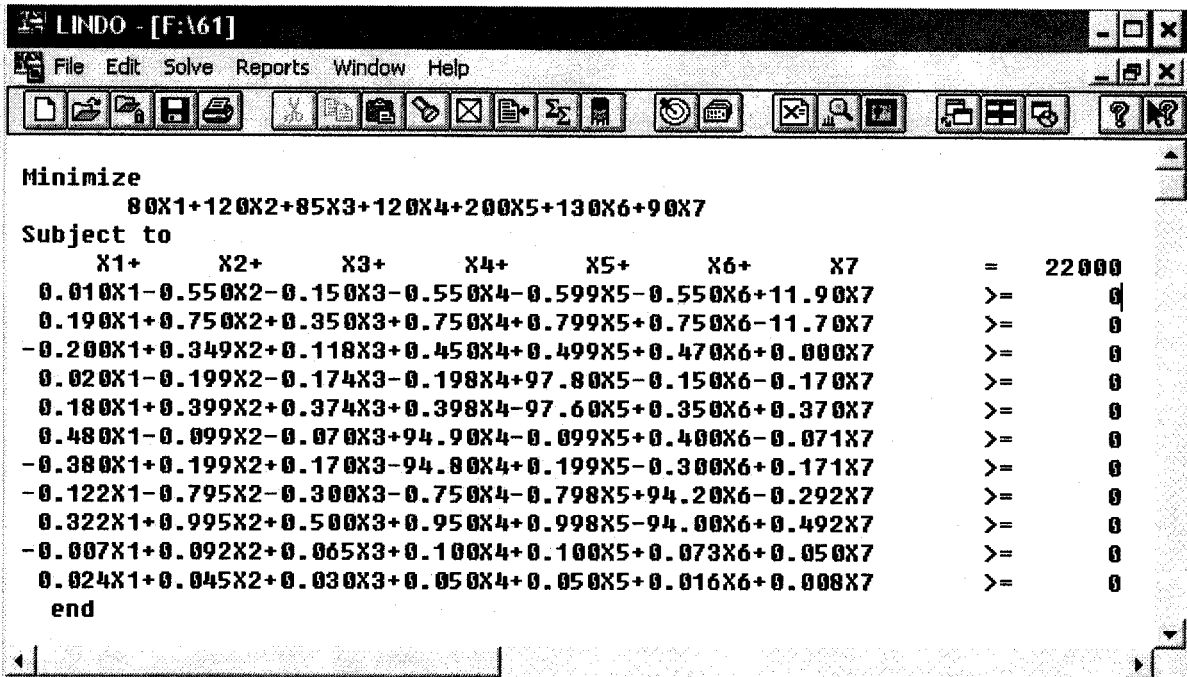
$$\text{Minimize } Z = 80X_1 + 120X_2 + 85X_3 + 120X_4 + 200X_5 + 130X_6 + 90X_7$$

ภายใต้ข้อจำกัด

X_1	$+X_2$	$+X_3$	$+X_4$	$+X_5$	$+X_6$	$+X_7$	=	22,000
$0.010X_1$	$-0.550 X_2$	$-0.150 X_3$	$-0.550 X_4$	$-0.599 X_5$	$-0.550 X_6$	$+11.90 X_7$	\geq	0
$0.190X_1$	$+0.750 X_2$	$+0.350 X_3$	$+0.750 X_4$	$+0.799 X_5$	$+0.750 X_6$	$-11.70 X_7$	\geq	0
$-0.200X_1$	$+0.349 X_2$	$+0.118 X_3$	$+0.450 X_4$	$+0.499 X_5$	$+0.470 X_6$	$0.000 X_7$	\geq	0
$0.020X_1$	$-0.199 X_2$	$-0.174 X_3$	$-0.198 X_4$	$+97.80X_5$	$-0.150 X_6$	$-0.170 X_7$	\geq	0
$0.180X_1$	$+0.399 X_2$	$+0.374 X_3$	$+0.398 X_4$	$-97.60 X_5$	$+0.350 X_6$	$+0.370 X_7$	\geq	0
$0.480X_1$	$-0.099 X_2$	$-0.070 X_3$	$+94.90 X_4$	$-0.099 X_5$	$+0.400 X_6$	$-0.071 X_7$	\geq	0
$-0.380X_1$	$+0.199 X_2$	$+0.170 X_3$	$-94.80 X_4$	$+0.199 X_5$	$-0.300 X_6$	$+0.171 X_7$	\geq	0
$-0.122X_1$	$-0.795 X_2$	$-0.300 X_3$	$-0.750 X_4$	$-0.798 X_5$	$+94.20 X_6$	$-0.292 X_7$	\geq	0
$0.322X_1$	$+0.995 X_2$	$+0.500 X_3$	$+0.950 X_4$	$+0.998 X_5$	$-94.00 X_6$	$+0.492 X_7$	\geq	0
							\geq	0

$$X_1, X_2, X_3, X_4, X_5, X_6, X_7 \geq 0$$

จากแบบจำลองการโปรแกรมเชิงเส้นข้างต้น ไปหาคำตอบด้วยโปรแกรม Lindo

ภาพที่ 4.13 การนำแบบจำลองการโปรแกรมเชิงเส้น AI. 6061 ไปหาคำตอบด้วยโปรแกรม Lindo

4.3 ผลการหาคำตอบด้วยการโปรแกรมเชิงเส้นโดยใช้โปรแกรม Lindo

อคูมิเนียมเกรด A1.6061

LINDO - [Reports Window]

File Edit Solve Reports Window Help

LP OPTIMUM FOUND AT STEP 8

OBJECTIVE FUNCTION VALUE

1) 1842700.

VARIABLE	VALUE	REDUCED COST
X1	6752.778809	0.000000
X2	0.000000	35.171204
X3	14977.249023	0.000000
X4	0.000000	965.768982
X5	25.678638	0.000000
X6	57.241238	0.000000
X7	187.052414	0.000000

ROW	SLACK OR SURPLUS	DUAL PRICES
2)	0.000000	-83.759102
3)	0.000000	-0.413385
4)	4400.000000	0.000000
5)	456.476624	0.000000
6)	0.000000	-1.175451
7)	4400.000488	0.000000
8)	2200.000000	0.000000
9)	0.000000	-9.796130
10)	0.000000	-0.526363
11)	4400.000000	0.000000
12)	942.350769	0.000000
13)	615.080383	0.000000

NO. ITERATIONS= 8

ภาพที่ 4.14 ผลการหาคำตอบของ A1.6061 ด้วยโปรแกรม Lindo

LINDO - [Reports Window]

File Edit Solve Reports Window Help

NO. ITERATIONS= 8

RANGES IN WHICH THE BASIS IS UNCHANGED:

VARIABLE	CURRENT COEF	OBJ COEFFICIENT RANGES	
		ALLOWABLE INCREASE	ALLOWABLE DECREASE
X1	80.000000	5.379850	726.701416
X2	120.000000	INFINITY	35.171204
X3	85.000000	4.972695	5.474485
X4	120.000000	INFINITY	965.768921
X5	200.000000	111815.093750	115.175003
X6	130.000000	56316.980469	49.661083
X7	90.000000	INFINITY	4.981439

ROW	CURRENT RHS	RIGHTHAND SIDE RANGES	
		ALLOWABLE INCREASE	ALLOWABLE DECREASE
2	22000.000000	INFINITY	22000.000000
3	0.000000	4400.000000	2254.048584
4	0.000000	4400.000000	INFINITY
5	0.000000	456.476624	INFINITY
6	0.000000	4400.000488	2516.086914
7	0.000000	4400.000488	INFINITY
8	0.000000	2200.000000	INFINITY
9	0.000000	2200.000000	788.731384
10	0.000000	4400.000000	5400.570801
11	0.000000	4400.000000	INFINITY
12	0.000000	942.350769	INFINITY
13	0.000000	615.080383	INFINITY

ภาพที่ 4.15 ผลการหาคำตอบของ A1.6061 ด้วยโปรแกรม Lindo (ต่อ)

4.4 การอ่านคำตอบ และความหมายจากโปรแกรม Lindo

อณูมเนียมเกรด AL6061

LP OPTIMUM FOUND AT STEP 8

OBJECTIVE FUNCTION VALUE

1) 1842700.

VARIABLE	VALUE	REDUCED COST
X1	6752.778809	0.000000
X2	0.000000	35.171204
X3	14977.249023	0.000000
X4	0.000000	965.768982
X5	25.678638	0.000000
X6	57.241238	0.000000
X7	187.052414	0.000000

ภาพที่ 4.16 คำตอบของโปรแกรม Lindo ในการแก้สมการของ AL 6061

ผลการหาคำตอบโปรแกรม Lindo ในการหลอมอณูมเนียมเกรด 6061 สรุปได้ดังนี้

- จำนวนรอบในการแก้ปัญหาจนได้คำตอบ เท่ากับ 8 รอบ
- ต้นทุนที่ต่ำสุดในการหลอม เท่ากับ 1,842,700 บาท
- ปริมาณวัตถุดิบในการหลอมที่ทำให้ต้นทุนต่ำสุด เท่ากับ

วัตถุดิบ ก. (X_1)	เท่ากับ	6,752.778809 Kg
วัตถุดิบ ข. (X_2)	เท่ากับ	0.000000 Kg
วัตถุดิบ ค. (X_3)	เท่ากับ	14,977.249023 Kg
วัตถุดิบ ง. (X_4)	เท่ากับ	0.000000 Kg
วัตถุดิบ จ. (X_5)	เท่ากับ	25.678638 Kg
วัตถุดิบ ฉ. (X_6)	เท่ากับ	57.241538 Kg
วัตถุดิบ ช. (X_7)	เท่ากับ	187.052414 Kg
น้ำหนักรวม		22,000.000000 Kg

- หากมีการใช้วัตถุดิบ ข. (X_2) จะทำให้ต้นทุนเพิ่มขึ้นเท่ากับ 35.171204 บาท / หน่วย
- หากมีการใช้วัตถุดิบ ง. (X_4) จะทำให้ต้นทุนเพิ่มขึ้นเท่ากับ 965.768982 บาท / หน่วย
- วัตถุดิบ ข. (X_2) ไม่ถูกใช้
- วัตถุดิบ ง. (X_4) ไม่ถูกใช้

5. การสร้างแบบจำลองการโปรแกรมเชิงเส้น ในการหลอมอลูมิเนียมเกรด Al.6082

5.1 ฟังก์ชันวัตถุประสงค์ อลูมิเนียมเกรด Al.6082

จากตารางที่ 3.1 และ ตารางที่ 3.2 นำมาเขียนเป็นฟังก์ชันวัตถุประสงค์ และฟังก์ชัน
ข้อจำกัด ได้ดังนี้

$$\text{Minimize } Z = 80X_1 + 120X_2 + 85X_3 + 120X_4 + 200X_5 + 130X_6 + 90X_7$$

ฟังก์ชันข้อจำกัด

$X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7$	=	2,200 (ข้อจำกัดเรื่องความจุของเตาหลอม Kg)
$0.610 X_1 + 0.050 X_2 + 0.450 X_3 + 0.050 X_4 + 0.001 X_5$ $+ 0.050 X_6 + 12.500 X_7$	\geq	$0.700(X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$ (ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Si)
$0.610 X_1 + 0.050 X_2 + 0.450 X_3 + 0.050 X_4 + 0.001 X_5$ $+ 0.050 X_6 + 12.500 X_7$	\leq	$1.300 (X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$ (ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Si)
$0.700 X_1 + 0.151 X_2 + 0.382 X_3 + 0.050 X_4 + 0.001 X_5$ $+ 0.030 X_6 + 0.500 X_7$	\leq	$0.500(X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$ (ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Fe)
$0.220 X_1 + 0.001 X_2 + 0.026 X_3 + 0.002 X_4 + 98.00 X_5$ $+ 0.050 X_6 + 0.030 X_7$	\leq	$0.100(X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$ (ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Cu)
$0.580 X_1 + 0.001 X_2 + 0.030 X_3 + 95.00 X_4 + 0.001 X_5$ $+ 0.500 X_6 + 0.029 X_7$	\geq	$0.400(X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$ (ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Mn)
$0.580 X_1 + 0.001 X_2 + 0.030 X_3 + 95.00 X_4 + 0.001 X_5$ $+ 0.500 X_6 + 0.029 X_7$	\leq	$1.000(X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$ (ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Mn)
$0.678 X_1 + 0.005 X_2 + 0.500 X_3 + 0.050 X_4 + 0.002 X_5$ $+ 95.00 X_6 + 0.508 X_7$	\geq	$0.600(X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$ (ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Mg)
$0.678 X_1 + 0.005 X_2 + 0.500 X_3 + 0.050 X_4 + 0.002 X_5$ $+ 95.00 X_6 + 0.508 X_7$	\leq	$1.200(X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$ (ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Mg)
$0.107 X_1 + 0.008 X_2 + 0.035 X_3 + 0.000 X_4 + 0.000 X_5$ $+ 0.027 X_6 + 0.050 X_7$	\leq	$0.100(X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$ (ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Zn)
$0.026 X_1 + 0.005 X_2 + 0.020 X_3 + 0.000 X_4 + 0.000 X_5$ $+ 0.034 X_6 + 0.042 X_7$	\leq	$0.050(X_1 + X_2 + X_3 + X_4 + X_5 + X_6 + X_7)$ (ข้อจำกัดเรื่องร้อยละของ Ti)

5.2 แบบจำลองการโปรแกรมเชิงเส้นของ AI. 6082 คือ

จากฟังก์ชันวัตถุประสงค์และฟังก์ชันข้อจำกัดของ AI.6082 สามารถแก้สมการได้ดังนี้

$$\text{Minimize } Z = 80X_1 + 120X_2 + 85X_3 + 120X_4 + 200X_5 + 130X_6 + 90X_7$$

ภายใต้ข้อจำกัด

X_1	$+X_2$	$+X_3$	$+X_4$	$+X_5$	$+X_6$	$+X_7$	=	22,000
$-0.090X_1$	$-0.650 X_2$	$-0.250 X_3$	$-0.650 X_4$	$-0.699 X_5$	$-0.650 X_6$	$+11.80 X_7$	\geq	0
$0.690 X_1$	$+1.250 X_2$	$+0.850 X_3$	$+1.250 X_4$	$+1.299 X_5$	$+1.250 X_6$	$-11.20 X_7$	\geq	0
$-0.200X_1$	$+0.349 X_2$	$+0.118 X_3$	$+0.450 X_4$	$+0.499 X_5$	$+0.470 X_6$	$+0.000 X_7$	\geq	0
$-0.120X_1$	$+0.099 X_2$	$+0.074 X_3$	$+0.098 X_4$	$-97.90 X_5$	$+0.050 X_6$	$+0.070 X_7$	\geq	0
$0.180 X_1$	$-0.399 X_2$	$-0.370 X_3$	$+94.60 X_4$	$-0.399 X_5$	$+0.100 X_6$	$-0.371 X_7$	\geq	0
$0.420 X_1$	$+0.999 X_2$	$+0.970 X_3$	$-94.00 X_4$	$+0.999 X_5$	$+0.500 X_6$	$+0.971 X_7$	\geq	0
$0.078 X_1$	$-0.595 X_2$	$-0.100 X_3$	$-0.550 X_4$	$-0.598 X_5$	$+94.40 X_6$	$-0.092 X_7$	\geq	0
$0.522 X_1$	$+1.195 X_2$	$+0.700 X_3$	$+1.150 X_4$	$+1.198 X_5$	$-93.80 X_6$	$+0.692 X_7$	\geq	0
$-0.007X_1$	$+0.092 X_2$	$+0.065 X_3$	$+0.100 X_4$	$+0.100 X_5$	$+0.073 X_6$	$+0.050 X_7$	\geq	0
$X_1, X_2, X_3, X_4, X_5, X_6, X_7$							\geq	0

จากแบบจำลองการโปรแกรมเชิงเส้นข้างต้น ไปหาคำตอบด้วยโปรแกรม Lindo

ภาพที่ 4.17 การนำแบบจำลองการโปรแกรมเชิงเส้น AI.6082 ไปหาคำตอบด้วยโปรแกรม Lindo

5.3 ผลการหาคำตอบด้วยการโปรแกรมเชิงเส้นโดยใช้โปรแกรม Lindo

อภิมิเนียมเกรด A1.6082

LP OPTIMUM FOUND AT STEP 5

OBJECTIVE FUNCTION VALUE

1) 1833068.

VARIABLE	VALUE	REDUCED COST
X1	8083.062500	0.000000
X2	0.000000	31.567419
X3	13519.197266	0.000000
X4	38.862877	0.000000
X5	0.000000	109.070514
X6	0.210559	0.000000
X7	350.667175	0.000000

ROW	SLACK OR SURPLUS	DUAL PRICES
2)	0.000000	-83.321259
3)	0.000000	-0.579107
4)	13200.000000	0.000000
5)	0.000000	-16.790188
6)	59.218876	0.000000
7)	0.000000	-0.314245
8)	13200.000000	0.000000
9)	0.000000	-0.414538
10)	13200.000000	0.000000
11)	844.185364	0.000000
12)	604.449280	0.000000

NO. ITERATIONS= 5

ภาพที่ 4.18 ผลการหาคำตอบของ A1.6082 ด้วยโปรแกรม Lindo

LINDO - [Reports Window]

File Edit Solve Reports Window Help

NO. ITERATIONS= 5

RANGES IN WHICH THE BASIS IS UNCHANGED:

VARIABLE	CURRENT COEF	OBJ COEFFICIENT RANGES	
		ALLOWABLE INCREASE	ALLOWABLE DECREASE
X1	80.000000	5.355986	28.872053
X2	120.000000	INFINITY	31.567419
X3	85.000000	10.941380	5.472134
X4	120.000000	3488.910156	30.023983
X5	200.000000	INFINITY	109.078514
X6	130.000000	INFINITY	39.256268
X7	90.000000	INFINITY	6.943489

ROW	CURRENT RHS	RIGHTHAND SIDE RANGES	
		ALLOWABLE INCREASE	ALLOWABLE DECREASE
2	22000.000000	INFINITY	22000.000000
3	0.000000	13200.000000	4204.497070
4	0.000000	13200.000000	INFINITY
5	0.000000	2578.456543	97.354378
6	0.000000	59.218876	INFINITY
7	0.000000	13200.000000	3713.085449
8	0.000000	13200.000000	INFINITY
9	0.000000	13200.000000	777.531189
10	0.000000	13200.000000	INFINITY
11	0.000000	844.185364	INFINITY
12	0.000000	604.449280	INFINITY

ภาพที่ 4.19 ผลการผลการหาคำตอบของ A1.6082 ด้วยโปรแกรม Lindo (ต่อ)

5.4 การอ่านคำตอบ และความหมายจากโปรแกรม Lindo

อลูมิเนียมเกรด AL6082

LP OPTIMUM FOUND AT STEP 5

OBJECTIVE FUNCTION VALUE

1) 1833068.

VARIABLE	VALUE	REDUCED COST
X1	8083.062500	0.000000
X2	0.000000	31.567419
X3	13519.197266	0.000000
X4	38.862877	0.000000
X5	0.000000	109.078514
X6	8.210559	0.000000
X7	350.667175	0.000000

ภาพที่ 4.20 คำตอบของโปรแกรม Lindo ในการแก้สมการของ AL 6062

ผลการหาคำตอบโปรแกรม Lindo ในการหาลอมอลูมิเนียมเกรด 6082 สรุปได้ดังนี้

- จำนวนรอบในการแก้ปัญหาจนได้คำตอบ เท่ากับ 5 รอบ
- ต้นทุนที่ต่ำสุดในการหลอม เท่ากับ 1,833,068 บาท
- ปริมาณวัตถุดิบในการหลอมที่ทำให้ต้นทุนต่ำสุด เท่ากับ

วัตถุดิบ ก. (X_1)	เท่ากับ	8,083.062500 Kg
วัตถุดิบ ข. (X_2)	เท่ากับ	0.000000 Kg
วัตถุดิบ ค. (X_3)	เท่ากับ	13,819.197266 Kg
วัตถุดิบ ง. (X_4)	เท่ากับ	38.862877 Kg
วัตถุดิบ จ. (X_5)	เท่ากับ	0.000000 Kg
วัตถุดิบ ฉ. (X_6)	เท่ากับ	8.210559 Kg
วัตถุดิบ ช. (X_7)	เท่ากับ	350.667175 Kg
นำหน้ากรวม		22,000.000000 Kg

- หากมีการใช้วัตถุดิบ ข. (X_2) จะทำให้ต้นทุนเพิ่มขึ้นเท่ากับ 31.567419 บาท / หน่วย
หากมีการใช้วัตถุดิบ จ. (X_5) จะทำให้ต้นทุนเพิ่มขึ้นเท่ากับ 109.078514 บาท / หน่วย
- วัตถุดิบ ข. (X_2) ไม่ถูกใช้
- วัตถุดิบ จ. (X_5) ไม่ถูกใช้

6. นำคำตอบที่ได้จากโปรแกรม Lindo ไปแทนค่าในวิธีการคำนวณทั่วไป

หลังจากได้คำตอบจากโปรแกรม Lindo แล้ว ขั้นตอนถัดจากนั้นเป็นการตรวจสอบคำตอบ โดยการนำเอาน้ำหนักของวัตถุดิบแต่ละชนิด มาแทนค่าในวิธีคำนวณทั่วไป เพื่อเปรียบเทียบ ส่วนผสมทางเคมีของอลูมิเนียมแต่ละชนิด กับค่าควบคุมของลูกค้า

6.1 อลูมิเนียมเกรด Al.6063 L

ตารางที่ 4.1 ค่าควบคุมส่วนผสมทางเคมีของ Al.6063L

ค่าควบคุมของลูกค้า		THE CHEMICAL CONTENT						
		Si	Fe	Cu	Mn	Mg	Zn	Ti
Al.6063L	Min	0.20	0	0	0	0.450	0	0
	Max	0.45	0.300	0.100	0.100	0.550	0.100	0.050

ตารางที่ 4.2 น้ำหนัก และส่วนผสมทางเคมีของ Al.6063L ที่คำนวณได้จากโปรแกรม Lindo

วัตถุดิบ	ราคา (฿/)	น้ำหนัก (Kg)	ร้อยละ	THE CHEMICAL CONTENT						
				Si	Fe	Cu	Mn	Mg	Zn	Ti
ก.	80	0.000000	0.00	0.61	0.700	0.220	0.580	0.678	0.107	0.026
ข.	120	7,703.846191	35.02	0.05	0.151	0.001	0.001	0.005	0.008	0.005
ค.	85	14,225.76269	64.66	0.45	0.382	0.026	0.030	0.500	0.035	0.020
ง.	120	18.310345	0.08	0.05	0.050	0.002	95.00	0.050	0.000	0.000
จ.	200	0.000000	0.00	0.001	0.001	98.00	0.001	0.002	0.000	0.000
ฉ.	130	52.080887	0.24	0.05	0.030	0.050	0.500	95.00	0.027	0.034
ช.	90	0.000000	0.00	12.5	0.500	0.030	0.029	0.508	0.050	0.042
ต้นทุนรวม		2,142,619 บาท	100	0.31	0.300	0.017	0.100	0.550	0.0255	0.015

$$\begin{aligned}
 \text{ต้นทุนรวม} &= (80 \times 0) + (120 \times 7703.846191) + (85 \times 14225.762695) + (120 \times 18.310345) + (200 \times 0) + \\
 &\quad (130 \times 52.080887) + (90 \times 0) \\
 &= 2,142,619 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

6.2 อลูมิเนียมเกรด Al. 6063 M

ตารางที่ 4.3 ค่าควบคุมส่วนผสมทางเคมีของ Al.6063M

ค่าควบคุมของลูกค้า		THE CHEMICAL CONTENT						
		Si	Fe	Cu	Mn	Mg	Zn	Ti
Al. 6063 M	Min	0.35	0	0	0	0.450	0	0
	Max	0.50	0.300	0.100	0.100	0.600	0.100	0.050

ตารางที่ 4.4 น้ำหนัก และส่วนผสมทางเคมีของ Al.6063M ที่คำนวณได้จากโปรแกรม Lindo

วัตถุดิบ	ราคา (฿/)	น้ำหนัก (Kg)	ร้อยละ	THE CHEMICAL CONTENT						
				Si	Fe	Cu	Mn	Mg	Zn	Ti
ก.	80	0.000000	0.00	0.61	0.700	0.220	0.580	0.678	0.107	0.026
ข.	120	7,725.145508	35.11	0.05	0.151	0.001	0.001	0.005	0.008	0.005
ค.	85	14,116.18066	64.16	0.45	0.382	0.026	0.030	0.500	0.035	0.020
ง.	120	18.259531	0.08	0.05	0.050	0.002	95.00	0.050	0.000	0.000
จ.	200	0.000000	0.00	0.001	0.001	98.00	0.001	0.002	0.000	0.000
ฉ.	130	63.825939	0.29	0.05	0.030	0.050	0.500	95.00	0.027	0.034
ช.	90	76.588570	0.35	12.5	0.500	0.030	0.029	0.508	0.050	0.042
ต้นทุนรวม		2,144,274 บาท	100	0.35	0.300	0.018	0.100	0.600	0.025	0.015

$$\begin{aligned}
 \text{ต้นทุนรวม} &= (80 \times 0) + (120 \times 7725.145508) + (85 \times 14116.180664) + (120 \times 18.259531) + (200 \times 0) + \\
 &\quad (130 \times 63.825939) + (90 \times 76.588570) \\
 &= 2,144,274 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

6.3 อลูมิเนียมเกรด AL 6063 H

ตารางที่ 4.5 ค่าควบคุมส่วนผสมทางเคมีของ Al.6063H

ค่าควบคุมของลูกค้า		THE CHEMICAL CONTENT						
		Si	Fe	Cu	Mn	Mg	Zn	Ti
Al. 6063 H	Min	0.40	0	0	0	0.500	0	0
	Max	0.60	0.300	0.100	0.100	0.650	0.100	0.050

ตารางที่ 4.6 น้ำหนัก และส่วนผสมทางเคมีของ Al.6063H ที่คำนวณได้จากโปรแกรม Lindo

วัตถุดิบ	ราคา (฿/)	น้ำหนัก (Kg)	ร้อยละ	THE CHEMICAL CONTENT						
				Si	Fe	Cu	Mn	Mg	Zn	Ti
ก.	80	0.000000	0.00	0.61	0.700	0.220	0.580	0.678	0.107	0.026
ข.	120	7,754.583984	35.25	0.05	0.151	0.001	0.001	0.005	0.008	0.005
ค.	85	13,982.35058	63.56	0.45	0.382	0.026	0.030	0.500	0.035	0.020
ง.	120	18.211166	0.08	0.05	0.050	0.002	95.00	0.050	0.000	0.000
จ.	200	0.000000	0.00	0.001	0.001	98.00	0.001	0.002	0.000	0.000
ฉ.	130	75.612274	0.34	0.05	0.030	0.050	0.500	95.00	0.027	0.034
ช.	90	169.241745	0.77	12.5	0.500	0.030	0.029	0.508	0.050	0.042
ต้นทุนรวม		2,146,296 บาท	100	0.40	0.300	0.017	0.100	0.650	0.026	0.015

$$\begin{aligned}
 \text{ต้นทุนรวม} &= (80 \times 0) + (120 \times 7754.583984) + (85 \times 13982.350586) + (120 \times 18.211166) + (200 \times 0) + \\
 &\quad (130 \times 75.612274) + (90 \times 167.241745) \\
 &= 2,146,296 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

6.4 อลูมิเนียมเกรด Al. 6061

ตารางที่ 4.7 ค่าควบคุมส่วนผสมทางเคมีของ Al.6061

ค่าควบคุมของลูกค้า		THE CHEMICAL CONTENT						
		Si	Fe	Cu	Mn	Mg	Zn	Ti
Al. 6061	Min	0.60	0	0.200	0.100	0.800	0	0
	Max	0.80	0.500	0.400	0.200	1.000	0.100	0.050

ตารางที่ 4.8 น้ำหนัก และส่วนผสมทางเคมีของ Al.6061 ที่คำนวณได้จากโปรแกรม Lindo

วัตถุดิบ	ราคา (฿/)	น้ำหนัก (Kg)	ร้อยละ	THE CHEMICAL CONTENT						
				Si	Fe	Cu	Mn	Mg	Zn	Ti
ก.	80	6,752.778809	30.69	0.61	0.700	0.220	0.580	0.678	0.107	0.026
ข.	120	0.000000	0.00	0.05	0.151	0.001	0.001	0.005	0.008	0.005
ค.	85	14,977.24902	68.08	0.45	0.382	0.026	0.030	0.500	0.035	0.020
ง.	120	0.000000	0.00	0.05	0.050	0.002	95.00	0.050	0.000	0.000
จ.	200	25.676838	0.12	0.001	0.001	98.00	0.001	0.002	0.000	0.000
ฉ.	130	57.241538	0.26	0.05	0.030	0.050	0.500	95.00	0.027	0.034
ช.	90	187.052414	0.85	12.5	0.500	0.030	0.029	0.508	0.050	0.042
ต้นทุนรวม		1,842,700 บาท	100	0.60	0.479	0.199	0.200	0.800	0.057	0.022

$$\begin{aligned}
 \text{ต้นทุนรวม} &= (80 \times 6752.778809) + (120 \times 0) + (85 \times 14977.249023) + (120 \times 0) + (200 \times 25.241538) + \\
 &\quad (130 \times 57.241538) + (90 \times 187.052414) \\
 &= 1,842,700 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

6.5 อลูมิเนียมเกรด Al. 6082

ตารางที่ 4.9 ค่าควบคุมส่วนผสมทางเคมีของ Al.6082

ค่าควบคุมของลูกค้า		THE CHEMICAL CONTENT						
		Si	Fe	Cu	Mn	Mg	Zn	Ti
Al. 6082	Min	0.70	0	0	0.400	0.600	0	0
	Max	1.30	0.500	0.100	1.000	1.200	0.100	0.050

ตารางที่ 4.10 น้ำหนัก และส่วนผสมทางเคมีของ Al.6068 ที่คำนวณได้จากโปรแกรม Lindo

วัตถุดิบ	ราคา (฿/)	น้ำหนัก (Kg)	ร้อยละ	THE CHEMICAL CONTENT						
				Si	Fe	Cu	Mn	Mg	Zn	Ti
ก.	80	8,083.062500	36.74	0.61	0.700	0.220	0.580	0.678	0.107	0.026
ข.	120	0.000000	0.00	0.05	0.151	0.001	0.001	0.005	0.008	0.005
ค.	85	13,519.19726	61.45	0.45	0.382	0.026	0.030	0.500	0.035	0.020
ง.	120	38.862877	0.18	0.05	0.050	0.002	95.00	0.050	0.000	0.000
จ.	200	0.000000	0.00	0.001	0.001	98.00	0.001	0.002	0.000	0.000
ฉ.	130	8.210559	0.04	0.05	0.030	0.050	0.500	95.00	0.027	0.034
ช.	90	350.667175	1.59	12.5	0.500	0.030	0.029	0.508	0.050	0.042
ต้นทุนรวม		1,833,068 บาท	100	0.70	0.500	0.097	0.400	0.600	0.0616	0.022

$$\begin{aligned}
 \text{ต้นทุนรวม} &= (80 \times 8083.062500) + (120 \times 0) + (85 \times 13519.197266) + (120 \times 38.862877) + (200 \times 0) + \\
 &\quad (130 \times 8210559) + (90 \times 350.667175) \\
 &= 1,833,068 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

7. การหาค่าตอบ ที่ได้จากการคำนวณทั่วไป

การหาค่าตอบจากการคำนวณทั่วไป เป็นวิธีที่นิยมกันอย่างแพร่หลาย เพื่อหาต้นทุนวัตถุดิบ และค่าส่วนผสมทางเคมี ของกระบวนการหลอมอลูมิเนียม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

7.1 อลูมิเนียมเกรด Al. 6063L

ตารางที่ 4.11 น้ำหนัก และส่วนผสมทางเคมีของ Al.6063L ที่คำนวณได้จากการคำนวณทั่วไป

วัตถุดิบ	ราคา (฿/)	น้ำหนัก (Kg)	ร้อยละ	THE CHEMICAL CONTENT						
				Si	Fe	Cu	Mn	Mg	Zn	Ti
ก.	80	860.00	3.91	0.61	0.700	0.220	0.580	0.678	0.107	0.026
ข.	120	9,000.00	40.91	0.05	0.151	0.001	0.001	0.005	0.008	0.005
ค.	85	12,000.00	54.55	0.45	0.382	0.026	0.030	0.500	0.035	0.020
ง.	120	0.00	0.00	0.05	0.050	0.002	95	0.050	0.000	0.000
จ.	200	0.00	0.00	0.001	0.001	98	0.001	0.002	0.000	0.000
ฉ.	130	40.00	0.18	0.05	0.030	0.050	0.500	95.000	0.027	0.034
ช.	90	100.00	0.45	12.5	0.500	0.030	0.029	0.508	0.050	0.042
ต้นทุนรวม		2,183,000 บาท	100	0.35	0.300	0.023	0.040	0.476	0.0268	0.014

7.2 อลูมิเนียมเกรด Al. 6063M

ตารางที่ 4.12 น้ำหนัก และส่วนผสมทางเคมีของ Al.6063M ที่คำนวณได้จากการคำนวณทั่วไป

วัตถุดิบ	ราคา (฿/)	น้ำหนัก (Kg)	ร้อยละ	THE CHEMICAL CONTENT						
				Si	Fe	Cu	Mn	Mg	Zn	Ti
ก.	80	860.00	3.91	0.61	0.700	0.220	0.580	0.678	0.107	0.026
ข.	120	9,000.00	40.91	0.05	0.151	0.001	0.001	0.005	0.008	0.005
ค.	85	12,000.00	54.55	0.45	0.382	0.026	0.030	0.500	0.035	0.020
ง.	120	0.00	0.00	0.05	0.050	0.002	95	0.050	0.000	0.000
จ.	200	0.00	0.00	0.001	0.001	98	0.001	0.002	0.000	0.000
ฉ.	130	40.00	0.18	0.05	0.030	0.050	0.500	95.000	0.027	0.034
ช.	90	100.00	0.45	12.5	0.500	0.030	0.029	0.508	0.050	0.042
ต้นทุนรวม		2,183,000บาท	100	0.70	0.500	0.097	0.400	0.600	0.0616	0.022

7.3 อลูมิเนียมเกรด Al. 6063H

ตารางที่ 4.13 น้ำหนัก และส่วนผสมทางเคมีของ Al.6063H ที่คำนวณได้จากการคำนวณทั่วไป

วัตถุดิบ	ราคา (฿/)	น้ำหนัก (Kg)	ร้อยละ	THE CHEMICAL CONTENT						
				Si	Fe	Cu	Mn	Mg	Zn	Ti
ก.	80	850.00	3.86	0.61	0.700	0.220	0.580	0.678	0.107	0.026
ข.	120	8,900.00	40.45	0.05	0.151	0.001	0.001	0.005	0.008	0.005
ค.	85	12,000.00	54.55	0.45	0.382	0.026	0.030	0.500	0.035	0.020
ง.	120	0.00	0.00	0.05	0.050	0.002	95	0.050	0.000	0.000
จ.	200	0.00	0.00	0.001	0.001	98	0.001	0.002	0.000	0.000
ฉ.	130	50.00	0.23	0.05	0.030	0.050	0.500	95.000	0.027	0.034
ช.	90	200.00	0.91	12.5	0.500	0.030	0.029	0.508	0.050	0.042
ต้นทุนรวม		2,180,500 บาท	100	0.70	0.40	0.301	0.023	0.041	0.521	0.027

7.4 อลูมิเนียมเกรด Al. 6061

ตารางที่ 4.14 น้ำหนัก และส่วนผสมทางเคมีของ Al.6061 ที่คำนวณได้จากการคำนวณทั่วไป

วัตถุดิบ	ราคา (฿/)	น้ำหนัก (Kg)	ร้อยละ	THE CHEMICAL CONTENT						
				Si	Fe	Cu	Mn	Mg	Zn	Ti
ก.	80	4,960.00	22.55	0.61	0.700	0.220	0.580	0.678	0.107	0.026
ข.	120	4,400.00	20.00	0.05	0.151	0.001	0.001	0.005	0.008	0.005
ค.	85	12,000.00	54.55	0.45	0.382	0.026	0.030	0.500	0.035	0.020
ง.	120	0.00	0.00	0.05	0.050	0.002	95	0.050	0.000	0.000
จ.	200	40.00	0.18	0.001	0.001	98	0.001	0.002	0.000	0.000
ฉ.	130	100.00	0.45	0.05	0.030	0.050	0.500	95.000	0.027	0.034
ช.	90	500.00	2.27	12.5	0.500	0.030	0.029	0.508	0.050	0.042
ต้นทุนรวม		2,010,800 บาท	100	0.70	0.68	0.408	0.243	0.150	0.870	0.046

7.5 อลูมิเนียมเกรด Al. 6082

ตารางที่ 4.15 น้ำหนัก และส่วนผสมทางเคมีของ Al.6082 ที่คำนวณได้จากการคำนวณทั่วไป

วัตถุดิบ	ราคา (฿/)	น้ำหนัก (Kg)	ร้อยละ	THE CHEMICAL CONTENT						
				Si	Fe	Cu	Mn	Mg	Zn	Ti
ก.	80	7,580.00	34.45	0.61	0.700	0.220	0.580	0.678	0.107	0.026
ข.	120	0.00	0.00	0.05	0.151	0.001	0.001	0.005	0.008	0.005
ค.	85	14,000.00	63.64	0.45	0.382	0.026	0.030	0.500	0.035	0.020
ง.	120	45.00	0.20	0.05	0.050	0.002	95	0.050	0.000	0.000
จ.	200	10.00	0.05	0.001	0.001	98	0.001	0.002	0.000	0.000
ฉ.	130	10.00	0.05	0.05	0.030	0.050	0.500	95.000	0.027	0.034
ช.	90	355.00	1.61	12.5	0.500	0.030	0.029	0.508	0.050	0.042
ต้นทุนรวม		1,837,050 บาท	100	0.70	0.70	0.492	0.137	0.414	0.603	0.060

8. นำผลที่ได้จากโปรแกรม Lindo ไปทดลองในกระบวนการหลอม

เนื่องจากในการหลอมอลูมิเนียมแต่ละครั้ง ต้นทุนการผลิตเป็นจำนวนเงินที่ค่อนข้างสูง ดังนั้นในการทดลองนำผลการวิเคราะห์จากโปรแกรม Lindo เข้าสู่กระบวนการผลิตจริงจึงทำได้ค่อนข้างยาก และก่อกำกับความต้องการอลูมิเนียมเกรดต่างๆ ในช่วงเวลาต่างนั้นแตกต่างกัน ทางผู้วิจัยจึงได้ทำการทดลองหลอมจริงได้ในอลูมิเนียมเกรด 6063L เท่านั้น

ผลจากการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม Lindo ของอลูมิเนียมเกรด 6063L

วัตถุดิบ ก. (X ₁)	เท่ากับ	0.000000 Kg	ใช้จริง = 0 Kg
วัตถุดิบ ข. (X ₂)	เท่ากับ	7,703.846191 Kg	ใช้จริง = 7,700 Kg
วัตถุดิบ ค. (X ₃)	เท่ากับ	14,225.762695 Kg	ใช้จริง = 14,220 Kg
วัตถุดิบ ง. (X ₄)	เท่ากับ	18.310345 Kg	ใช้จริง = 20 Kg
วัตถุดิบ จ. (X ₅)	เท่ากับ	0.000000 Kg	ใช้จริง = 0 Kg
วัตถุดิบ ฉ. (X ₆)	เท่ากับ	52.080887 Kg	ใช้จริง = 50 Kg
วัตถุดิบ ช. (X ₇)	เท่ากับ	0.000000 Kg	ใช้จริง = 0 Kg

จากผลการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม Lindo แล้วนำผลที่ได้ไปเข้าสู่กระบวนการหลอมอลูมิเนียมตามกระบวนการผลิตของบริษัทฯ โดยในกระบวนการหลอมจริงนั้นค่าส่วนผสมทางเคมีที่ได้

ระหว่างการทดลองจริงกับการคำนวณจากต้นแบบมีค่าใกล้เคียงกัน โดยจะมีบางค่าที่สูงกว่าและต่ำกว่าจากต้นแบบ แต่เมื่อเปรียบเทียบทั้งสองค่าแล้วยังอยู่ในค่าควบคุมมาตรฐานของบริษัท ฯ ดังแสดงการเปรียบเทียบในตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 การเปรียบเทียบค่าควบคุมส่วนผสมทางเคมีของ Al.6063L

Al. 6063 L	THE CHEMICAL CONTENT						
	Si	Fe	Cu	Mn	Mg	Zn	Ti
ค่ามาตรฐานของบริษัทฯ	0.20	0	0	0	0.450	0	0
	0.45	0.300	0.100	0.100	0.550	0.100	0.050
ผลจากการคำนวณ โดยใช้วัสดุดิบ จากผลของ Lindo	0.31	0.300	0.017	0.100	0.550	0.025	0.015
ผลจากการทดลองใน กระบวนการผลิต	0.28	0.297	0.016	0.101	0.535	0.022	0.008

บทที่ 5

สรุปผล และข้อเสนอแนะ

1. สรุปผลการวิจัย

จากแบบจำลองการโปรแกรมเชิงเส้นที่ได้ในการหลอมอลูมิเนียมชนิดต่าง ๆ ที่ทำการผลิตในบริษัท ยูไนเต็ค อลูมิเนียม อินดัสตรี จำกัด แล้วนำแบบจำลองการโปรแกรมเชิงเส้นดังกล่าวไปหาคำตอบด้วยโปรแกรมลินโด (Lindo) ทำให้ได้ปริมาณวัตถุดิบของแต่ละชนิด และต้นทุนวัตถุดิบที่แตกต่างกัน ดังต่อไปนี้

ปริมาณการใช้วัตถุดิบในการหลอม AL6063L ที่ทำให้ต้นทุนต่ำสุด

ปริมาณวัตถุดิบชนิด ก. ที่มีอลูมิเนียม (Al) เป็นธาตุหลัก ชนิดที่ 1	ไม่ถูกใช้	
ปริมาณวัตถุดิบชนิด ข. ที่มีอลูมิเนียม (Al) เป็นธาตุหลัก ชนิดที่ 2	เท่ากับ	7,703.846191 Kg
ปริมาณวัตถุดิบชนิด ค. ที่มีอลูมิเนียม (Al) เป็นธาตุหลัก ชนิดที่ 3	เท่ากับ	14,225.762695 Kg
ปริมาณวัตถุดิบชนิด ง. ที่มีแมงกานีส (Mn) เป็นธาตุหลัก	เท่ากับ	18.310345 Kg
ปริมาณวัตถุดิบชนิด จ. ที่มีทองแดง (Cu) เป็นธาตุหลัก	ไม่ถูกใช้	
ปริมาณวัตถุดิบชนิด ฉ. ที่มีแมกนีเซียม (Mg) เป็นธาตุหลัก	เท่ากับ	52.080887 Kg
ปริมาณวัตถุดิบชนิด ช. ที่มีอลูมิเนียม (Al) เป็นธาตุหลัก ชนิดที่ 4	ไม่ถูกใช้	
ต้นทุนรวม	เท่ากับ	2,142,619 บาท

ปริมาณการใช้วัตถุดิบในการหลอม AL6063M ที่ทำให้ต้นทุนต่ำสุด

ปริมาณวัตถุดิบชนิด ก. ที่มีอลูมิเนียม (Al) เป็นธาตุหลัก ชนิดที่ 1	ไม่ถูกใช้	
ปริมาณวัตถุดิบชนิด ข. ที่มีอลูมิเนียม (Al) เป็นธาตุหลัก ชนิดที่ 2	เท่ากับ	7,725.145508 Kg
ปริมาณวัตถุดิบชนิด ค. ที่มีอลูมิเนียม (Al) เป็นธาตุหลัก ชนิดที่ 3	เท่ากับ	14,116.180664 Kg
ปริมาณวัตถุดิบชนิด ง. ที่มีแมงกานีส (Mn) เป็นธาตุหลัก	เท่ากับ	18.259531 Kg
ปริมาณวัตถุดิบชนิด จ. ที่มีทองแดง (Cu) เป็นธาตุหลัก	ไม่ถูกใช้	
ปริมาณวัตถุดิบชนิด ฉ. ที่มีแมกนีเซียม (Mg) เป็นธาตุหลัก	เท่ากับ	63.825939 Kg
ปริมาณวัตถุดิบชนิด ช. ที่มีอลูมิเนียม (Al) เป็นธาตุหลัก ชนิดที่ 4	เท่ากับ	76.588570 Kg
ต้นทุนรวม	เท่ากับ	2,144,274 บาท

ปริมาณการใช้วัตถุดิบในการหลอม AL6063H ที่ทำให้ต้นทุนต่ำสุด

ปริมาณวัตถุดิบชนิด ก. ที่มีอลูมิเนียม (Al) เป็นธาตุหลัก ชนิดที่ 1	ไม่ถูกใช้	
ปริมาณวัตถุดิบชนิด ข. ที่มีอลูมิเนียม (Al) เป็นธาตุหลัก ชนิดที่ 2	เท่ากับ	17,754.583984 Kg
ปริมาณวัตถุดิบชนิด ค. ที่มีอลูมิเนียม (Al) เป็นธาตุหลัก ชนิดที่ 3	เท่ากับ	13,982.350586 Kg
ปริมาณวัตถุดิบชนิด ง. ที่มีแมงกานีส (Mn) เป็นธาตุหลัก	เท่ากับ	18.211166 Kg
ปริมาณวัตถุดิบชนิด จ. ที่มีทองแดง (Cu) เป็นธาตุหลัก	ไม่ถูกใช้	
ปริมาณวัตถุดิบชนิด ฉ. ที่มีแมกนีเซียม (Mg) เป็นธาตุหลัก	เท่ากับ	75.612274 Kg
ปริมาณวัตถุดิบชนิด ช. ที่มีอลูมิเนียม (Al) เป็นธาตุหลัก ชนิดที่ 4	เท่ากับ	169.241745 Kg
ต้นทุนรวม		เท่ากับ 2,146,296 บาท

ปริมาณการใช้วัตถุดิบในการหลอม AL6061 ที่ทำให้ต้นทุนต่ำสุด

ปริมาณวัตถุดิบชนิด ก. ที่มีอลูมิเนียม (Al) เป็นธาตุหลัก ชนิดที่ 1	เท่ากับ	6,752.778809 Kg
ปริมาณวัตถุดิบชนิด ข. ที่มีอลูมิเนียม (Al) เป็นธาตุหลัก ชนิดที่ 2	ไม่ถูกใช้	
ปริมาณวัตถุดิบชนิด ค. ที่มีอลูมิเนียม (Al) เป็นธาตุหลัก ชนิดที่ 3	เท่ากับ	14,977.249023 Kg
ปริมาณวัตถุดิบชนิด ง. ที่มีแมงกานีส (Mn) เป็นธาตุหลัก	ไม่ถูกใช้	
ปริมาณวัตถุดิบชนิด จ. ที่มีทองแดง (Cu) เป็นธาตุหลัก	เท่ากับ	25.676838 Kg
ปริมาณวัตถุดิบชนิด ฉ. ที่มีแมกนีเซียม (Mg) เป็นธาตุหลัก	เท่ากับ	57.241538 Kg
ปริมาณวัตถุดิบชนิด ช. ที่มีอลูมิเนียม (Al) เป็นธาตุหลัก ชนิดที่ 4	เท่ากับ	187.052414 Kg
ต้นทุนรวม		เท่ากับ 1,842,700 บาท

ปริมาณการใช้วัตถุดิบในการหลอม AL6082 ที่ทำให้ต้นทุนต่ำสุด

ปริมาณวัตถุดิบชนิด ก. ที่มีอลูมิเนียม (Al) เป็นธาตุหลัก ชนิดที่ 1	เท่ากับ	8,083.062500 Kg
ปริมาณวัตถุดิบชนิด ข. ที่มีอลูมิเนียม (Al) เป็นธาตุหลัก ชนิดที่ 2	ไม่ถูกใช้	
ปริมาณวัตถุดิบชนิด ค. ที่มีอลูมิเนียม (Al) เป็นธาตุหลัก ชนิดที่ 3	เท่ากับ	13,819.197266 Kg
ปริมาณวัตถุดิบชนิด ง. ที่มีแมงกานีส (Mn) เป็นธาตุหลัก	เท่ากับ	38.862877 Kg
ปริมาณวัตถุดิบชนิด จ. ที่มีทองแดง (Cu) เป็นธาตุหลัก	ไม่ถูกใช้	
ปริมาณวัตถุดิบชนิด ฉ. ที่มีแมกนีเซียม (Mg) เป็นธาตุหลัก	เท่ากับ	8.210559 Kg
ปริมาณวัตถุดิบชนิด ช. ที่มีอลูมิเนียม (Al) เป็นธาตุหลัก ชนิดที่ 4	เท่ากับ	350.667175 Kg
ต้นทุนรวม		เท่ากับ 1,833,068 บาท

จากคำตอบที่ได้จากแบบจำลองการโปรแกรมเชิงเส้นของอลูมิเนียมแต่ละชนิด เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับปริมาณแบบทั่วไปด้วยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปที่ใช้คำนวณในปัจจุบันของบริษัทฯ ดังแสดงเมื่อเปรียบเทียบต้นทุนวัตถุดิบแล้ว สรุปผลได้ดังแสดงในตารางที่ 5.1

ตารางที่ 5.1 แสดงผลต่างของต้นทุนวัตถุดิบในการหลอมอลูมิเนียมเกรดต่าง ๆ (บาท)

Alloy	คำตอบที่ได้จากโปรแกรม LP	คำตอบที่ได้จากโปรแกรม Excel	ผลต่าง	ร้อยละ
Al.6063L	2,142,619	2,183,000	-40,381	1.85
Al.6063M	2,144,274	2,183,000	-38,726	1.77
Al.6063H	2,146,297	2,180,500	-34,203	1.57
Al.6061	1,842,700	2,010,800	-168,100	8.36
Al.6082	1,833,068	1,837,050	-3,982	0.22

สรุปผลการเปรียบเทียบต้นทุนวัตถุดิบในการหลอมอลูมิเนียมเกรดต่าง ๆ

ต้นทุนวัตถุดิบรวมทั้งหมดของ Al.6063L ลดลงเท่ากับ 40,381 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.85
 ต้นทุนวัตถุดิบรวมทั้งหมดของ Al.6063M ลดลงเท่ากับ 38,726 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.77
 ต้นทุนวัตถุดิบรวมทั้งหมดของ Al.6063H ลดลงเท่ากับ 34,203 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.57
 ต้นทุนวัตถุดิบรวมทั้งหมดของ Al.6061 ลดลงเท่ากับ 168,100 บาท คิดเป็นร้อยละ 8.36
 ต้นทุนวัตถุดิบรวมทั้งหมดของ Al.6082 ลดลงเท่ากับ 3,982 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.22
 ต้นทุนวัตถุดิบรวมทั้งหมดที่สามารถลดลงได้คิดเป็น 285,392 บาท

2. ข้อเสนอแนะ

1. คำตอบที่ได้จากแบบจำลองการโปรแกรมเชิงเส้นจะเป็นจำนวนเต็มที่มีทศนิยม แต่ในทางปฏิบัติจริงวัตถุดิบบางชนิดมีปริมาณน้ำหนักเป็นจำนวนเต็ม จึงไม่สะดวกที่จะทำการแบ่งวัตถุดิบตามผลการวิเคราะห์ของโปรแกรม จึงควรมีการวิเคราะห์ความไวในการใช้งานด้วย

2. ค่าควบคุมส่วนผสมทางเคมีของบริษัทฯ อ้างตามมาตรฐานสากลของ BS (British Standard) แต่ในตลาดซื้อขายอลูมิเนียม ลูกค้าบางรายจะเป็นผู้กำหนดค่าควบคุมส่วนผสมทางเคมีให้มีขนาดขอเขตที่แคบกว่ามาตรฐานของบริษัทฯ ซึ่งขอบเขตดังกล่าวส่งผลให้โปรแกรม Lindo หาคำตอบที่เหมาะสมที่สุดไม่ได้

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- ชุมพล ศฤงคารศิริ การวางแผนและควบคุมการผลิต กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) 2542
- บัญชา ชนบุญสมบัติ และคณะ เทคโนโลยีและโลหะวิทยาของอลูมิเนียมหล่อ กรุงเทพมหานคร ศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ 2543
- ประกอบ จิรกิติ การโปรแกรมเชิงเส้น โครงการส่งเสริมเอกสารวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ 2533
- พิชิต สุขเจริญพงษ์ การจัดการวิศวกรรมการผลิต กรุงเทพมหานคร บริษัทซีเอ็ดยูเคชั่น จำกัด (มหาชน) 2540
- พีรศักดิ์ วีริยะรัตน์ศักดิ์ โลหะวิทยาของเหล็กหล่อเทา และเหล็กหล่อเหนียว กรุงเทพมหานคร ศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ 2545
- ภิกพ ลลิตาภรณ์ ระบบการวางแผนและควบคุมการผลิต กรุงเทพมหานคร สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) 2545
- รัฐพล วงษ์บัวแก้ว การคิดต้นทุนตามกิจกรรม : กรณีศึกษาโรงงานผลิตเครื่องครัวอลูมิเนียม วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. วิศวกรรมศาสตร์ (วิศวกรรมการจัดการอุตสาหกรรม) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมพระนครเหนือ 2544
- สุทธิมา ชำนาญเวช การวิเคราะห์เชิงปริมาณ พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ วิทยพัฒน์ 2545
- อุดมศักดิ์ ศิลปะชาวงศ์ ประมวลสาระชุดวิชา การวิเคราะห์เชิงปริมาณและการจัดการดำเนินงาน หน่วยที่ 1-7 สาขาวิชาวิทยาการจัดการ นนทบุรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2545

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ค่าควบคุมทางเคมีทดลองในกระบวนการหลอม

ค่าควบคุมทางเคมีทดลองในกระบวนการหลอมของ AL 6063L

25 August 2007 14:44:10 Sample: UAI-6063L QA:PCHA
 Program : ALLALY Task: ALLALY

Run	Si3	Fe7	Cu7	Mn5	Mg6	Zn5	Ti4	Cr1	Ni6	Pb6	AL%
1	0.29	0.294	0.015	0.095	0.513	0.021	0.010	0.0095	0.007	0.0014	98.7247
2	0.28	0.308	0.016	0.109	0.539	0.023	0.008	0.0097	0.007	0.0015	98.6977
3	0.28	0.289	0.016	0.098	0.535	0.023	0.007	0.0095	0.008	0.0014	98.7316
AVG	0.28	0.297	0.016	0.101	0.535	0.022	0.008	0.0096	0.007	0.0014	98.7180

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นายปรีชา หล้ากัน
วัน เดือน ปีเกิด	12 มิถุนายน 2521
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
ประวัติการศึกษา	วศ.บ (อุตสาหกรรม) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พศ. 2545 บธ.บ (การจัดการทั่วไป) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช พศ. 2546
สถานที่ทำงาน	บริษัท ยูโนเต็ด อลูมิเนียม อินดัสตรี จำกัด จังหวัดปราจีนบุรี
ตำแหน่ง	ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายผลิต โรงหลอม